

park

novomeški mladinski časopis
št. 3, letnik II, november 1998

Slovesnosti ob stoletnici Leona Štuklja nam govorijo dve zgodbi: ena je zgodba o triumfu, druga o prestižu. Ne da se ne bi nikjer dotikali; ne želim, da bi druga omadeževala prvo. Zato ju želim obravnavati ločeno.

AVE, TRIUMPHATOR!

VPIS V KNJIGO NESMRTNIH

Neskončno velika je zgodovina pojavov, a neskončno drobna zgodovina podob, ki preživijo."

(Wim Wenders)

V "drobno zgodovino" preživelih podob se bo gotovo vpisala tudi podoba Leona Štuklja. "AVE, TRIUMPHATOR!" ni prenapihnjeno geslo, temveč adekvaten izraz navdušenja ob Štukljevem triumfu nad časom: triumfu nad časom tako v fiziološkem kot tudi duhovnem smislu - poleg tega, da je 12. novembra 1998 dopolnil magičnih sto let, je namreč Štukelj tudi simbolni nosilec duha neke druge dobe. S svojim življenjem nam govori svojo zgodbo, zgodbo o korelaciji med intelektom in fizikom, zgodbo o identiteti duha in telesa, o identiteti umetnosti in športa, ki se v svoji najbolj dovršeni obliki kaže v estetizaciji giba, "estetskem telesu" grškega gimnasta.

Res je, Štukelj je poslednji triumfator starogrškega duha in telesa, kot pravi Matjaž Berger, režiser in scenarist gimnastične akademije, v uvodu v spletno (Internet) predstavitev Štuklja in njegove stoletnice. Kajti danes, v času visoke specializacije in profesionalizacije, si vse težje zamišljamo športnika, ki bi mogel (ali sploh hotel) učinkovito posegati v intelektualno oz. umetniško sfero; seveda velja tudi obratno. Grške olimpijske igre so v sinhronosti športnih in pesniških tekmovanj verjetno enkratni, neponovljiv civilizacijski dosežek, ideal, od katerega se v toku sodobne zgodovine dejansko vse bolj oddaljujemo. Olimpijske igre moderne dobe vse bolj potrjujejo, da je odtujenost telesa in duha dejstvo sedanjega trenutka. Štukljeva zgodba in njegova fizična prezenca sta torej danes anahrona, boleče anahrona; še mnogo bolj kot v času njegovih olimpijskih zmag. In vendar nam Štukelj govori o nečem, kar vsaj po moje ni (in nikdar ne more biti) preseženo; kaže nam, kam se lahko vedno znova obračamo - k izvirom naše civilizacije v stari Grčiji.

V tem duhu lahko rečemo, da je poetika režiserja gimnastične akademije več kot ustrezna: "Na ravni ontologije (razmerja subjekta do kozmosa, sebe in drugih) opevamo identiteto duha in telesa. Na ravni estetike raziskujemo vse mnogoterosti estetskega telesa, ki izhajajo iz razmerij telo - gib, telo - prostor, telo - čas". Opevanje identitete duha in telesa lahko v okviru predstave razumemo kot poskus ponovne estetizacije športnega telesa, ki - vključeno v umetniško strukturo - spodbuja predvsem estetsko konceptualizacijo (ne asociira pa brezkompromisnega lova na rekorde in medalje). Odlično pripravljena in izvedena prireditev z udeležbo izjemnih športnikov in igralcev je lahko Novemu mestu in Sloveniji v ponos; srčno pa upam, da je bila tudi slavljencu v užitek.

Za kratek hip je torej ta dogodek usmeril pozornost planeta na Novo mesto. Leon Štukelj je - tudi zato - živa legenda. Skupaj s svojimi sošolci, glavnimi akterji "novomeške pomladi" 1920 - avantgardistom Antonom Podbevškom in "samotnim romarjem" Miranom Jarcem, pa slikarjem Božidarjem Jakcom - spada med tiste Novomeščane, ki tvorijo zgodovinsko identiteto mesta; tiste, ki so se uspeli vtkati v neskončno drobno zgodovino podob, ki preživijo z ali brez vesoljnega spomina, po katerem sprašuje argentinski pisatelj J. L. Borges v enem svojih kratkih esejev-fikcij.

Podobno, kot ugotavlja Denis Poniž za Antona Podbevška: "Avtor Človeka z bombami je naš sodobnik!", lahko zapišemo tudi o Štuklju. Človek, ki je videl prejšnje stoletje, se bojeval v prvi svetovni vojni, doživljal osebno in nacionalno zmagozslavje med vojnama, preživel drugo vojno in čas totalitarizma ter se spogleduje s tretjim tisočletjem, nam ima še vedno - s presenetljivo pronicljivostjo - marsikaj povedati. Štukljevo sporočilo Novo-meščanom na Glavnem trgu je tudi to, da ne smemo pozabiti osnovne ideje olimpijskih iger: ideje nenasilja, miru in ljubezni; grški ideal, ki ga podpira močan zgled olimpijske osebne zgodovine.

Bravo, Leon!

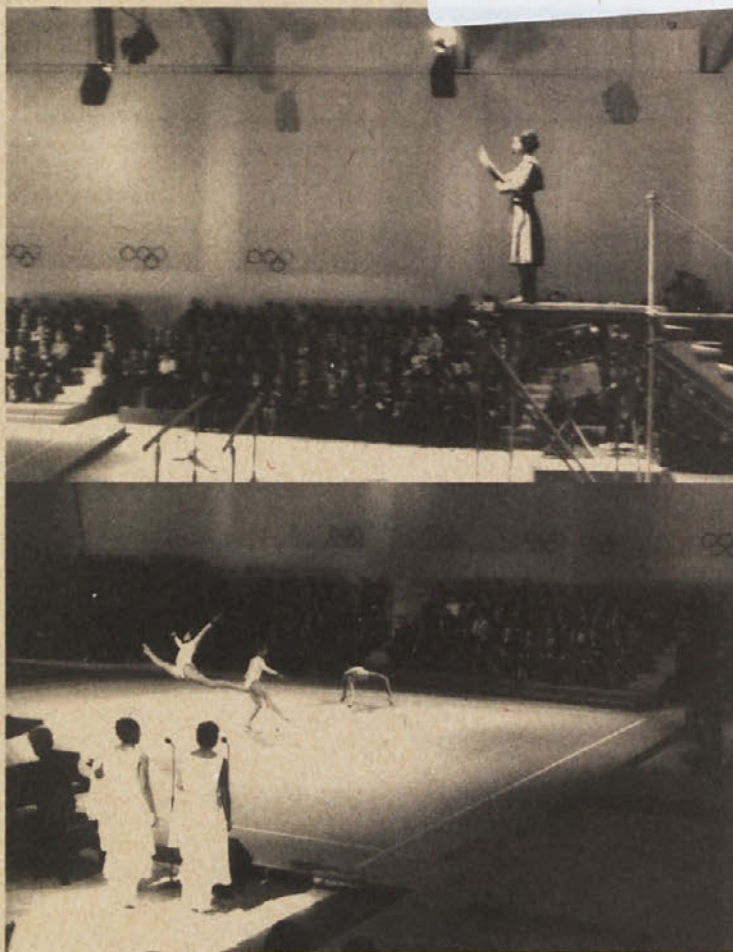

foto: Tomaž Grdin

LJUDSKI PRAZNIK, ELITNA UMETNOST ALI PRESTIŽ POLITIČNE MOČI?

Udeleževanje kulturnih prireditev je v resnici redkokdaj to, kar naj bi pravzaprav bilo. Osnovna motivacija obiska nekega dogodka pogosto ni iskanje estetskih in drugačnih užitkov, ki naj bi bili za vsakega gledalca zanj specifični, temveč prestiž, javno razkazovanje ipd. Če je jasno, da akademija ob Štukljevi stoletnici ni v prvi vrsti kulturni dogodek, katerega recepcija bi bila v prvi vrsti estetsko izražena, temveč izrazito protokolarna slovesnost. Po drugi strani dejstvo tudi, da navadnemu Novomeščanu, ki bi si želel udeležiti slavnostno prireditev, ni bila dana NOBENA MOŽNOST, da bi v akademijo so lahko prišli le protokolarni gostje, povabljeni strojniki in novinarji. Sistem selekcije je v sociološkem smislu tako postal instrument merjenja družbene moči, udeležba na akademiji (da o članstvu v častnem in organizacijskem odboru sploh ne govorim) pa je postala stvar prestiža.

Vprašanje, ki se postavlja, je sledeče: kdo določa kriterije za to, ali je nekdo vreden oz. dovolj pomemben, da se prireditve sme udeležiti? V tem primeru so odgovornost prevzele državne institucije: njim se zdi samoumevno, da je potrebno povabiti predvsem vodilne politike in direktorje, zraven pa - zavoljo publicitete - še kakšnega novinarja. Vabilo je bilo moč dobiti le na podlagi zvez ipd. Razmisliti moramo, odkod jemlje svojo legitimiteto tista inštanca, ki ti skozi usta varnostnika na vratih lahko sporoči, da TI nisi med tistimi, ki lahko stopijo skozi vrata posvečene elite?

"Protokolarizacija" dogodka je bila skrajno rigorozna: sicer nevarovanega Štuklja so ta dan obkrožili številni varuhi, njihovi bratranci pa so kot besni psi čuvaji skrbeli, da se v rezervirana svetišča ne bi prikradel kak nepovabljenec. Že med tiskovno konferenco v hotelu Krka pred sprejemom na Glavnem trgu (ki smo jo nekateri zaradi neuskkljenih informacij press centra morali prebiti kar spodaj ob šanku) je prihajalo do zanimivih, pomenljivih incidentov. Dva starejša gospoda - trdila sta, da sta Štukljeva dobra znanca; ni razloga, da jima tega ne bi verjel - sta ga želela ob prihodu v hotel pozdraviti. Seveda so varuhi protokola ocenili, da to v danem trenutku ne bi bilo primerno in neprijazno odslovili moža. Kdo je torej arbiter, ki razsoja, da ima novinar RAI ali ORF večjo pravico biti zraven od nekdanjega Leonovega novomeškega znanca? V končni fazi se izkaže, da ne moremo govoriti o nikakršni »pravici«: gre za legalnost gole moči, ki pa je globoko arbitrarna in zato pravzaprav nelegitima.

Vse te stvari - tako se mi zdi - mečejo na dogodek nepotrebno slabo luč. Menim, da je v tem smislu mogoče in potrebno vzdigniti javni glas. Seveda je razumljivo, da je vsak kriterij za selekcijo do neke mere ne(u)pravičen. Toda vsa prireditev bi bilo mogoče tudi drugače zastaviti. Menim, da bi moralo biti na voljo - bodisi naprodaj ali brezplačno - vsaj nekaj sto, še raje pa več, kart. Tako bi delno omilili moteč ekskluzivizem. Možno bi bilo razmišljati tudi o kakšni drugi lokaciji, večih prisotnih ipd.

Morda še bolj moteče pa se mi zdi, da pri sami pripravi dogodkov Novo mesto ni bilo v dovoljšnji meri udeleženo. Seveda je po eni strani res, da je državna raven prireditve preprečila neokusno banalnost in "ceremonialnost", v kar se slovesnosti v Novem mestu praviloma sprevržejo. Po drugi strani pa vendarle Novo mesto premore nek potencial, ki ni zanemarljiv; Štukljeva stoletnica je po svoji naravi gotovo vseljovski praznik, v katerega pripravo bi se lahko vključili mnogi: od osnovnošolskih otrok, srednješolcev, študentov, umetnikov, športnih in kulturnih institucij pa vse do invalidov in tistih v domu za ostarele. Nikomur ni bila dana možnost, da sodeluje - pa sem prepričan, da bi marsikdo to iz srca rad.

In ravno tu, v čimvečji demokratizaciji prireditve (tako na področju priprave kot udeležbe), se je skrivala dobra možnost, uiti elitistični zasnovi projektā. Prepričan sem, da bi ta, žal neuresničena možnost, tudi olimpijcu bolj ustrezala.

Marijan Dovič

AVE TRIUMPHATOR

"Doživjeti stotu" za novomeške srednješolce

Šolski center Novo mesto, kot se imenuje kompleks srednjih šol v Šmihelu v Novem mestu, ki je bil sicer zgrajen leta 1981, obiskuje vsako šolsko leto okoli 2500 dijakov (od katerih je kar tri četrtine vozačev), ki se jim na poti v šolo in pri zasedanju parkirnih mest pri šoli pridruži še okoli 200 zaposlenih učiteljev in ostalega osebja.

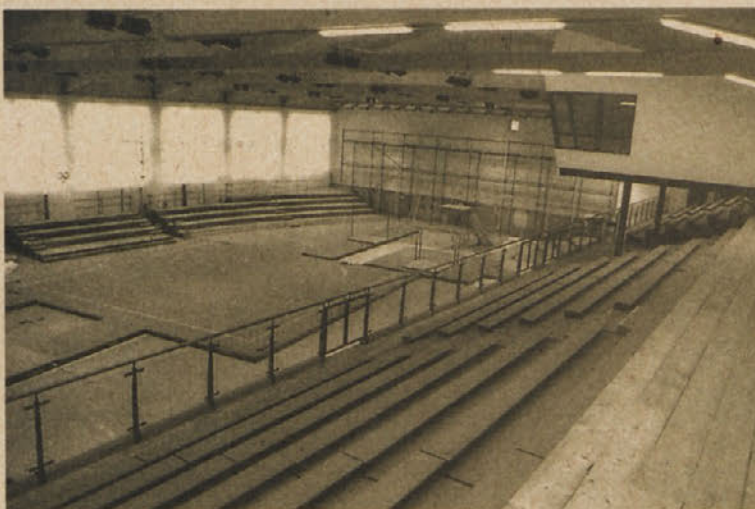
Nekoliko nenavadno je že to, da tako ogromno število dijakov in zaposlenih, ki skupaj tvorijo eno največjih srednjih šol v Sloveniji, dolga leta ni premoglo svoje telovadnice. Šele leta 1993 se je začela gradnja telovadnice ob šoli, ki je nato dolgih pet let, pet let polževe gradnje, burila duhove in je šele sedaj dobila svojo dokončno podobo, pa še to predvsem zahvaljujoč nečemu, kar nima niti najmanjše zveze s potrebami šolarjev - za pospešitev gradnje se gre namreč zahvaliti stoletnici našega dragega someščana Leona Štuklja, katere obeležitev se pač ne more zgoditi kjerkoli. Še dobro, da novembra že pritiska mraz, kajti sicer bi bil dogodek kje na odprtem in odprta bi tako pač ostala tudi telovadnica. Če bi bile potrebe šolarjev edini faktor in če bi se Leon Štukelj ne ravno sedaj približal stotim, potem telovadnice gotovo še nekaj let ne bi bilo in srednješolec, željan razgibavanja, bi jo pač moral, tako kot so to počeli dolga leta predhodniki, mahnuti proti Marofu v center mesta.

No, na srečo in kakor koli pač že torej sedaj športna dvorana z okoli 2000 sedeži za gledalce le bo, njej in obstoječim zunanjim športnim površinam (dve igrišči za košarko, eno za odbojko ter rokomet) pa naj bi pridali v prihodnje tudi atletski stadion, dve teniški igrišči in igrišče za odbojko na pesku ter nekaj deset parkirnih mest. Vse to je več kot dobrodošlo, telovadnica seveda za številne športne klube v Novem mestu in razne prireditve, zunanje športne površine pa bodo v popoldanskih urah blažev žegen tudi za stanovalce bližnjega naselja Drska - Brod ter za dijake v Dijaškem domu.

Toda ne glede na vse te pridobitve Šolskega centra le-temu še naprej ostaja na plečih nerešeno vprašanje prometa skozi šolski kompleks. Primernejše kot "nerešeno" bi veljalo verjetno reči "neprimerno rešeno", še posebno v oziru na možnosti, ki jih ponuja prostor oz. prometno omrežje tega mestnega predela. Gre torej za prometno-varnostno vprašanje. Zopet nekaj, kar ni nikomur mar, dokler se nekdo ne znajde pod kolesi avtomobila ali česa še glomaznejšega.

Verjetno ni potrebno na dolgo in široko dokazovati, da je motorni promet skozi (ali neposredno ob) katerikoli šolski kompleks nekaj povsem neprimernega in nezaželenega, ter da takšno stanje zahteva reševanje, toliko bolj, če je to pač realno izvedljivo. Morda lahko potrebo po tem in možne rezultate najlažje pokažemo z analogijo, ki se ponuja kar v podobi srednješolskega kompleksa (Srednja gostinska in turistična šola, Srednja ekonomska šola) ob Ulici talcev v centru Novega mesta.

Še nekaj let nazaj, ko sem tudi sam pridno in vestno žulil srednješolske mize in stole, je po Ulici talcev, torej neposredno ob šolah, še potekal relativno gost motorni promet iz centra mesta na sedanjo Seidlovo cesto, ki poteka na drugi strani tega šolskega kompleksa. Na srečo se je na začetku devetdesetih zgodila rekonstrukcija Seidlove ceste in se je tako dovolj jasno ponudila možnost za zaprtje Ulice talcev

za motorni promet, oziroma je sedaj ta mogoč le do nekaj enodružinskih hiš in trgovine. S tem se je seveda v trenutku in zelo očitno spremenil karakter te ceste in hkrati tudi vsega obdajajočega jo prostora.

Če so se pred leti dijaki teh šol še nekako boječe stiskali ob šolske stavbe, da bi po kakšnem nesrečnem spletu okoliščin ne postali žrtve avtomobilske pločevine in koles, je danes ta strah odveč. Lahko bi rekli, da na območju Ulice talcev vlada prava idila, spokojnost. Dijaki se lahko v prostih urah takorekoč prosto sprehajajo po površinah vzhodno od objektov šole skozi park vse do mostu arhitekta Boruta Simiča in še dalje čez Krko v mirni Ragov log, kjer se je moč dejansko odmakniti od včasih nekoliko prenapetih učiteljev. Skratka, z enim ne pretirano zahtevnim posegom v prostor se je zgodila pozitivna sprememba prostora ob šolah, prostor je tako ponudil šolarjem večjo varnost, ter nasploh večjo človečnost.

Naj se sedaj vrnem k Šolskem centru v Šmihelu. Podobno karakteriziran prostor bi se ob primerni preureditvi prometa lahko oblikoval tudi ob Šolskem centru v Šmihelu. Rešitev bi omogočila funkcionalno združitev vseh površin Šolskega centra, omogočila primernejše pogoje za delo in povečala prometno varnost.

Na prostoru tega kompleksa je problematična seveda predvsem Šegova ulica, ki vodi motorni promet iz stanovanjskega naselja proti Šmihelu preko površin te šole, se vanje ostro zarezuje, ogroža varnost otrok ter onemogoča idilo, ki si jo vsaka šola želi ustvariti v svojem okolju. Šegova ulica je za ta prostor to, kar je Ulica talcev za prej omenjenega.

Šola bo morala v prihodnje dobiti, če smem uporabiti ta izraz, bolj avtonomno podobo, kar bo mogoče predvsem z zaprtjem tega dela Šegove ulice za motorni promet med Šmihelom in Drsko, z zaprtjem te prometnice, ki konec koncev niti ni tako zelo nujna, hkrati pa bo seveda potrebno urediti nov priključek na Šmihelsko oz. Ljubensko cesto.

Trenutek za rešitev tega problema vsekakor prihaja. Preveč zeleno bi bilo misliti, da so vrednote današnje družbe tako postavljene, da bi omogočale zadovoljiti le interes neke srednje šole, v kolikor ta tega izkaže. Žal ne, tudi telovadnice ta šola ni dobila kar tako. Na srečo bo Novo mesto v bližnji prihodnosti pričelo z izgradnjo t.i. Ljubenske ceste, ki bi naj od Šmihelskega mostu čez Krko potekala neposredno ob železniški progi Novo mesto - Metlika in bila alternativa že današnjemu prometu neustrezni Šmihelski cesti. Prav ob tem posegu pa bo moral tudi Šolski center, katerega vodstvo je očitno glede tega problema danes preveč prostodušno, lahko bi rekli celo neodgovorno, iskati svojo možnost za rešitev tega prometnega problema, pri čemer se bo lahko njen interes stopil tudi z interesom stanovanjskega naselja Drska - Brod, ki danes nima primerne priključke na Šmihelsko oz. bodočo Ljubensko cesto.

Realna in tudi tehnično izvedljiva (četudi zahtevna) možnost rešitve za tak priključek se ponuja na severnem robu Šolskega centra, torej med naseljem in šolskim kompleksom, kjer se lahko ta prostor s cesto priključi na bodočo Ljubensko cesto celo ob izvennivojskem križanju z železniško progo, kar pomeni še dodatne kvalitete te rešitve. Predvsem pa bi se s takšnim posegom lahko zaprl za motorni promet del Šegove ceste, ki poteka skozi Šolski center, kar bi ponudilo vse možnosti za kvalitetnejše delo in dalo večjo varnost šolarjem in zaposlenim v šoli. S takšnim posegom bi se prometni tokovi iz bodoče Ljubenske oz. Šmihelske ceste jasno razdelili na tiste s ciljem v Šolskem centru ter na tiste s ciljem v stanovanjskem naselju ter eden na drugega ne pretirano vplivali.

Za konec bi torej lahko rekli, da imamo empirični dokaz za smiselnost prometne preureditve območja ob Šolskem centru kar v samem Novem mestu, v primeru preureditve prometa na Ulici talcev. Upajmo, da je iz izkušenj kdo kaj spoznal, se kaj naučil in naučeno tudi uporabil, predvsem pa upajmo, da se bo v našem mestu še večkrat znašlo z roko v roki več interesov in da bo zatorej zanje tudi hitreje in primerno poskrbljeno. Ne vem, če je vedno potrebno čakati ravno na kakšno stoletnico. Te žal celo v teh časih niso ravno pogoste.

Tomaž Levičar

"Strašno, strašno je važno u životu doživjeti stotu, doživjeti stotu. G-G-G-Grozno je važno u životu doživjeti stotu, doživjeti stotu. J-J-J-Jedino je važno u životu doživjeti stotu, doživjeti stotu."

Bijelo dugme - Doživjeti stotu; besedilo: Goran Bregović

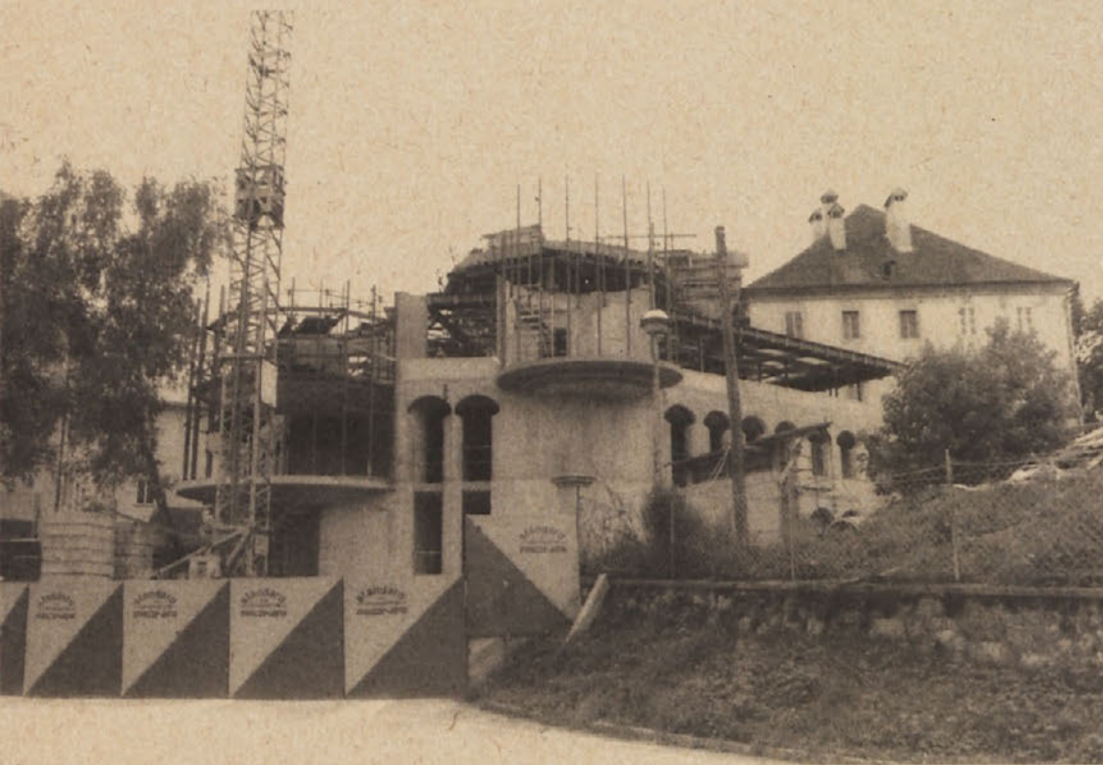
foto: Tomaž Grdin

Končno se obeta rešitev prostorskih zagat novomeške knjižnice

Knjižnica

Mirana Jarca

ena najbogatejših pokrajinskih knjižnic v Sloveniji

»Ing. arh. Marko Mušič je izdelal primerjalno študijo za petero lokacij, kjer naj bi študijska knjižnica Mirana Jarca poslej opravljala in razvijala svojo dejavnost. Katera od teh bi najbolj ustrezala, bo pojasnila širša in strokovna obravnava.«

To je le del članka izpod peresa Ivana Zorana pod naslovom »Zakaj ne hitreje?« z dne 12. aprila 1979, objavljenega v Dolenjskem listu, ki opisuje težave pri uresničevanju projekta izgradnje nove knjižnice v Novem mestu.

Dobrih dvajset let kasneje naj bi se želje številnih generacij uporabnikov in delavcev knjižnice uresničile, saj je za junij 1999 napovedana otvoritev novih prostorov prizidka današnje Knjižnice Mirana Jarca.

Leta 1962 se je takratni Študijski knjižnici pridružila Ljudska knjižnica, leta 1964 pa še Pionirska knjižnica. Ob tej širitvi je knjižnica pridobila prostore na Rozmanovi 26. Ljudska knjižnica se je leta 1982 preselila na Jenkovo 1, kjer je dobila v najem prostore od glasbene šole. Pionirska knjižnica pa je na svoji lokaciji ostala še danes. Potujoča knjižnica je bila ustanovljena 1979.

Temeljna zaloga gradiva knjižnice je konec leta 1997 obsegala 287.504 kosov knjižnega gradiva in 182.384 kosov neknjižnega gradiva. Knjižnica je imela v istem letu vpisanih 22.963 članov, ki so si v celem letu izposodili 563.528 kosov gradiva in obiskali različne oddelke knjižnice 337.496-krat. Od leta 1991 je knjižnica aktivna polnopravna članica sistema COBISS, računalniško podprtega slovenskega knjižničarsko informacijskega sistema (KIS).

Knjižnica si že vse od leta 1971 prizadeva za dolgoročno rešitev prostorske problematike knjižnice po principih sodobnega poslovanja v smislu prostega pristopa gradiva za uporabnike. V letih 1971–1975 je bil s strani knjižnice izdelan predlog adaptacije obeh stavb in njune dozidave oziroma varianta izgradnje popolnoma nove knjižnice. Enako strategijo je knjižnica vodila tudi v letih 1976–1980. Leta 1979 je bila izdelana strokovna lokacijska študija za novogradnjo. V letih 1986–1990 je bil izdelan idejni projekt in projektna dokumentacija za novogradnjo in adaptacijo stavb na Rozmanovi 26–28. Končno je bil 21. 10. 1996 položen temeljni kamen za izgradnjo prizidka, kar lahko štejemo za začetek gradnje. Avtor arhitektonske rešitve prizidka in adaptacije obstoječih stavb je že omenjeni arhitekt Marko Mušič, ki se je lotil zahtevne naloge postavitve knjižnice v urbanistično občutljiv del mesta.

Knjižnica Mirana Jarca je bila pod imenom Študijska knjižnica Mirana Jarca ustanovljena leta 1946 kot splošna znanstvena knjižnica za novomeško okolje. Iz pragmatičnih razlogov se je preimenovala leta 1994. Svoje prve prostore je dobila v kletnih prostorih Osnovne šole Center na sedanji Seidlovi cesti. Že kmalu po ustanovitvi se je znašla v veliki prostorski stiski, ki se še vedno ni končala in ki zavira njen nadaljni razvoj. Na sedanjo lokacijo na Rozmanovi 28 se je preselila leta 1954, kjer skupaj z domoznanskim oddelkom domuje še danes. V tej stavbi, stari več kot dvesto let, ki si jo je na začetku delila še z drugimi uporabniki, je leto za letom pridobivala meter za metrom, ki so bili uporabljeni za shranjevanje gradiva in opravljanje dejavnosti. Leta 1990 je knjižnica delno sanirala kletne prostore ter jih opremila za potrebe knjižničnega gradiva in lastno delovanje.

materiala, ki ga že sedaj zbira in ureja, vendar ga zaradi prostorske stiske ni mogoče predstaviti širši javnosti.

Želja vodstva knjižnice je tudi, da knjižnica postane mesto, kjer bodo lahko svojo kulturno ustvarjalnost predstavili tudi prebivalci in skupine iz okolja, ki se v sedanjih kulturnih ustanovah mesta niso mogli ustrezno predstaviti.

Velik poudarek v notranji opremi knjižnice bo na informacijski povezanosti s svetom, saj je predvidena občutna razširitev števila vstopnih točk na internet omrežje. Močno se bodo povečale površine čitalnic, novost pa bodo posebni prostori, kjer se bodo sestajale skupine obiskovalcev ter skupaj delale na posameznih projektih, ne da bi pri tem motile ostale uporabnike. Vizija knjižnice je, da v perspektivi postane informacijski center mesta in regije, prostor pretoka znanj in informacij; skratka mesto, kjer se bodo obiskovalci dobro počutili. Trenutno dela potekajo po načrtu in upamo lahko, da tudi v zaključni fazi ne bo prišlo do težav pri izgradnji.

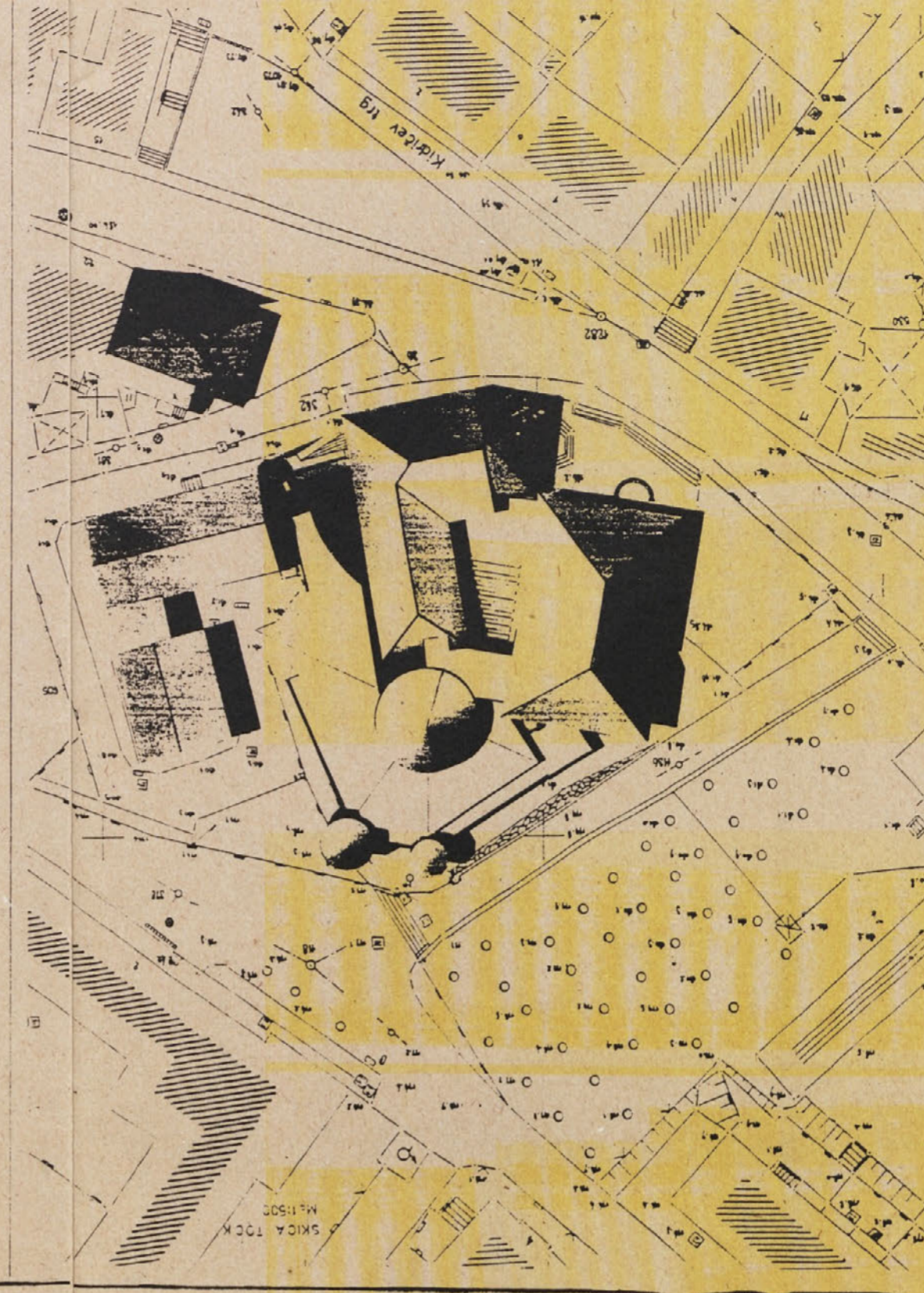
Marko Kralj

Ravnatelji Knjižnice Mirana Jarca so bili:

- Bogo Komelj od 1946 do 1978 leta
- Matija Brezovar od 1978 do 1981 leta
- Nataša Petrov od 1981 do 1989 leta
- Janez Mežan od 1989 do 1994 leta
- Andreja Pleničar od 1995 leta

Skupna površina prostorov bo 4.881 m², od tega 2.804 m² v prizidku. Prizidek bo imel štiri etaže, ki bodo medsebojno povezane z dvemi dvigali. Posebno zanimiva pridobitev bo pokrit atrij površine 130 m², ki ga bo mogoče izrabiti kot zanimiv prostor za koncertne prireditve. Vhod v objekt bo izdelan tako, da ne bo predstavljal ovire za invalide, kar je primer sedaj.

Obiskovalci bodo smeli in mogli imeti lasten dostop do knjižnega fonda – to sedaj na študijskem oddelku ni mogoče. Knjižno gradivo bo razdeljeno po tematskih sklopih, znotraj katerih bo posameznik iskal gradivo, poleg tega pa bo imel možnost, da ga primerja z drugimi publikacijami v istem tematskem sklopu. Knjižnica bo lahko uporabnikom ponudila na ogled tudi veliko neknjižnega

tloris študijske knjižnice

Knjige

okras polic ali papir s srcem?

Pred kratkim sem pospravljala svoje knjižne police in ugotovila, da več kot polovice knjig na njih nisem še nikoli prijel v roke – razen ko sem z njih obrisala prah. Te knjige so zame le predmeti, ki lepo razvrščeni po zbirkah in velikosti krasijo moje police. Prav nič se ne bi spreminilo, če bi nekdo iztrgal bele sredice teh knjig in jih nadomestil z neko belo umetno maso. Videz mojih polic bi bil isti, le lažje bi bilo očistiti prah z mojih »knjig«.

In vendar je bil za vsakega teh kupčkov papirja, potiskanega z verigami črnih znakov, potreben napor njihovih avtorjev. Mislim, da ti niso napisali svojih del zato, da bi bila nekoč razvrščeni v zbirke ter zložen po velikosti ali abecedi, okras neke sobe. Zakaj torej danes sploh še ustvarjati literaturo?

Materialna knjiga je precej dolgočasen in nezanimiv predmet. Nič drugega kot že omenjen kupček papirja in verige črnih znakov, s katerimi je potiskan, ki pa so precej monotone.

Ko grem mimo slike ali kipa, se moje oči nenamerno ustavijo ob vtisu barve ali razgibani formi. Postanejo lačne trenutka, ujetega v umetni, in če sem že šla mimo, se vrnem in raziskujem te svetove v malem.

Prav tako, čeprav na drugačen način, me pritegne melodija. Moja ušesa samodejno zaznajo glasbo, ki pričara v meni svet, ki se skriva v zlitju tonov.

S knjigo pa je drugače. Ta zahteva od mene, da jo opazim, vzamem v roke, se udobno usedem in jo začnem brati. Morda to zveni precej enostavno, pa ni tako. Ko se knjiga znajde v mojih rokah, najprej opazim, da ima ogromno strani in takoj se zavem, da bom morala kar nekaj časa sedeti, da je bom prebrala (zato se je treba kar se da udobno namestiti). Pa to še ni vse: največji problem je prav zbuditi v meni interes za določeno knjigo in jo vzeti v roke.

Če ne gre za enciklopedijo, priročnik ali slikanico (ki pa jih tako ali tako ne beremo, pač pa le listamo), knjiga ni posejana z raznobarnimi, živimi podobami, ki bi pritegnile pogled in zbudile zanimanje, črne črke pa so prej dolgočasna kot zanimanje zbujujoča slika. To se lepo vidi v dejstvu, da uredniki strani svojih revij radi opremijo s slikovnim gradivom, saj bi drugače povprečni bralec stran z golim tekstom kaj hitro preskočil. Torej lahko od tod sklepam, da mora biti prisotno kar nekaj volje, predhodnih informacij ali vsaj en koš ljubezni do literature, da se knjiga znajde pred očmi svojega braleca. Dosti sreče gotovo ne bo imela, če jo bo začel

brati nekdo z zelo šibko motivacijo, saj se bo po nekoliko dolgočasnejšem uvodu hitro presedel pred televizijo. Kdo torej danes sploh še bere?

Seveda ni z vsemi knjigami tako hudo. Včasih se najdem ob knjigi, ki me po nekaj straneh tako zelo potegne vase, da pozabim na morda neudoben stol in ogromno število strani in mi gre le za to, da bi posrkala vase nov svet, v katerega sem pravkar stopila. In ravno to je po mojem mnenju literatura in razlog za njen obstoj. Neskončno število paralelnih univerzumov, ki se pogovarjajo z mano in med seboj (zavedati se moramo, da je za nami že obdobje postmodernizma, ki gradi ravno na dejstvu, da se literarna dela medsebojno oplajajo, torej pogovarjajo).

Na tem mestu si lahko ugovarjam in rečem, da sta tudi slika in melodija mikrokozmosa in da zgolj zato literatura kot literatura še ni upravičena. Toda likovna in glasbena umetnost, čeprav razgibano in morda celo nepogrešljivo, slikata svoje svetove bolj trenutno in za kanček bolj statično kot literarno delo. Osebe iz knjige lahko zaživijo v domišljiji vsakogar in bralec sam lahko stopi v njihov svet in komunicira z njimi v umetni, in če sem že šla mimo, se vrnem in raziskujem te svetove v malem.

Če naše družbo prištejem k zahodno-evropskim, lahko rečem, da je v naši družbi materialna plat življenja pomembnejša – s tem postavim literaturo in vso umetnost ob stran. Od literature se ne da živeti ali pa se živi zelo slabo, zato bo povprečen človek te družbe težko našel zadosten razlog za obstoj literature danes ali sploh. Že Hegel je napovedal konec umetnosti, češ da je duh že prerasel to formo svoje manifestacije, a literatura in ostale umetnosti vztrajajo. Da bi posredovala svoje skrito bistvo in ontološko upravičenost, se literatura še danes ustvarja. Svoje poslanstvo zakriva z listi in platnicami in ga vpije s svojim srcem. Kogar pritegne, ga prepriča in ta ne potrebuje razlogov in vzrokov za njen obstoj. Potopi se v njene neštete svetove in pije njihove sokove. Uživa v njenem bistvu, ne da bi ga še bolj zakrival s spraševanjem po njem.

In kogar ne pritegne? Zanj ostanejo knjige predmeti, s katerimi se ponašajo njegove police. Vrtnec svetov ga ne prevzame, ko se mu oči ustavijo na omari. Vidi le papir in ne neverjetne duše, ki jo pojejo in slikajo spleti pomenov za črni znaki.

Brigita Judež

foto: Tomaž Grdin

Pričujoči sestavek, ki se razprostira pred vami, je primer moderne kratke proze, ki brez dvoma naša svežino v naš literarni prostor. Avtorjema je uspel pronicljiv prikaz zapostavljenih družbenih interakcij, ki jih nadgrajuje lahkotno poigravanje s prepletanjem dveh popolnoma si različnih zgodb, ki pa v medsebojnem mešanju postavita pred bralca povsem novo sliko. Podata nam prikaz dveh neumnih zemljanov ter dveh nezemeljskih vrstnikov, pri katerih prevladujeta egocentrizem ter splošni cinizem. Dodatno vrednost, ki tako preraste vse znane meje, pa spodbuja poleg mešanja dveh različnih vsebin tudi stapljanje dveh različnih form. Tako nas skozi celotno zgodbo z roko v roki vodita realtopistični potopis ter nadrealistični dnevnik; torej dve formi, ki sta vsaka posebej v literarni umetnosti vse prej kot priznani. Bralcem, ki bi radi besedilo v celoti razumeli, moram žal sporočiti, da je kaj takega povsem nemogoče. Popolnemu razumevanju se zaradi velike zahtevnosti, preskokov vseh vrst ter hudomušne manipulacije z raznovrstnimi variacijami tudi z večkratnim branjem lahko le približamo. Na koncu pa dodajam še kratko priporočilo: laični bralci naj raje spustijo dele, ki se tičejo zunajzemeljskih bitij, saj imajo odlomki zaradi svoje raztelesenosti iz prvotne zgodbe povsem nekompromisen značaj. Gre torej za vsebino, ki je popolnoma brez varovalk in ki lahko nevedčega bralca spravi v vrsto neobvladljivih stanj. Z eno besedo, fanta - BRAVO!!!

Dva heroja

doc. mag. Mič

Ker so bili odmevi na najin prejšnji kolesarski potopis finančno in morda tudi drugače zelo ugodni, sva sklenila skupinski dogovor in organizirala zahteven projekt tour de okul Slovenije. Vabila sva si razposlala že teden dni pred samim štartom, tako da sva bila oba pravočasno obveščena o najini nameri.

Zvezdni dnevnik:

ZADEVA: Medgalaktični poveljnik Zobati Komet iz ozvezdja Orion pošilja vsem plovilom v sektorju KR315 nepreklicni ukaz o analizi primitivnih bitij na planetu Zemlja.

1. Etapa

Prvi dan sva začela urno in vrolo. V dimu in ognju sva brzela proti severnejšim predelom, saj je bila cesta res dolga, pokrajina pa res dolgočasna. Prvi vtisi so se nama kmalu razblinili, saj sva naletela na zajetno kelnarico. Tri pice in nekaj piva naju je prisililo, da sva v ponovnem poskusu zagona najinih mašin le nemočno obležala z zateklimi želodci. Iz globokega spanca naju je zdramilo šele najino rjoveče smrčanje in že sva bila na tleh.

Zvezdni dnevnik: 1. zvezdopad v letu 1998 x tvoja višina

Ladja LPP (kot se je kasneje izkazalo ladja Lunin Prvi Planet - LPP) se javlja na povelje. Bratranca Sante in Kenebeck vam obljubljava popolno predanost. Najini zapleteni možganski strukturi sta s pomočjo superfuzijskih ladijskih tipal naključno izbrali dve gibajoči se strukturi mišic in kosti, ki se translatorsno prestavljata po zemeljski skorji s pomočjo pnevmatskih krožnic, pritrjenih na točkasto varjena okvirja.

2. Etapa:

Preden sva zjutraj vstala, sva svoje nosove dodobra ogrela na popoldanskem soncu in že sva bila v Lendavi. Dobro ogreta nosova sta naju privedla naravnost na mestno tržnico. Za obilno obloženo stojnico, ki se je šibila pod težo spornega sadja, je poskakoval, vpil in mahal dobro zapečen zamorec z južnjaškim naglasom in se izdajal za zamejskega Slovenaca. Že sto metrov pred stojnico se je med nami vnelo silovito barantanje, ki se je z najinim približevanjem samo še stopnjevalo. Iz srditega boja sva izšla kot glavna poglavarja, saj nisva pri navnem mešetarju za kilo banan pustila niti

beliča. Pokopala ga je njegova lakomnost po najinih potnih listih. Sita in zmagoslavna sva tako odkorakala proti Madžarski. Ker sva pasošče že vnovčila, sva v pomanjkanju ustreznih listin pred carinsko uto odvila na kolovoz, ki je vodil v začarani pragozd, poln skrivnosti in beguncev. Ob laježu besnih psov ter neprijetnem šviganju svinčenih krogel sva tako prevozila večji del Madžarske.

Zvezdni dnevnik: 2. zvezdopad v letu 1998 x tvoj volumen

Najin super zmožni skupek hardver in softver opreme celo noč in večji del dneva ni zaznaval nikakršnega obratovanja njunih življenjskih funkcij. Najin utemeljen sum, da sploh ne gre za živi sintezi med sabo si prijaznih atomov, je bil kaj kmalu ovržen. V delčku trenutka sta zavzela vertikalni položaj ter kot bi zelo hitro mignil odbrzela za obzorje. Supersonični tipali sta ju komaj zaznali šele sredi gostega meteža predpotopnih podkalibrskih, kumulativnih, vodenih, skratka samih zmedenih projektilov. Detekcija izbranih eksperimentalnih objektov je bila zelo otežkočena zaradi prisotnosti nepreglednega števila sorodnih struktur (temnopolte, rumene...), ki so ravno tako hitele pred številnimi izstrelki.

3. Etapa

Polna slabih vtisov sva si zaželela obiskati severne sosedo. Viva la Austrija. Pa je bilo vse le še slabše. Po celodnevni ježi sva zaprašena kavboja razjahala ob Vrbskem jezeru. Sredi High class kampa sva si sezula obuvala ter kljub vsesplošnem zgražanju snobovskih jodlarjev tekala naokoli in cedila sline. Povečerjala sva mrzel star pasulj, obližnila pločevinko ter čofnila v jezero. Po krajšem namakanju sta naju za vrat zagrabili roki paznikov in naju potegnili na suho ter postavili na hladno (v zastražen šotor). Iz pogovora med strogimi stražarji sva razbrala, da se nama zaradi neposrednega vskoka v jezerske globine brez vmesne stopnje dezinfekcije in deratizacije (tuširanja) obeta

denarna globa, ki bi presneto dobro ožela najina mošnjička. Mič in Ivč ne bodi len sta s šotorom vred urno osedlala konjička ter jo jadrno ucvrila čez drn in strn.

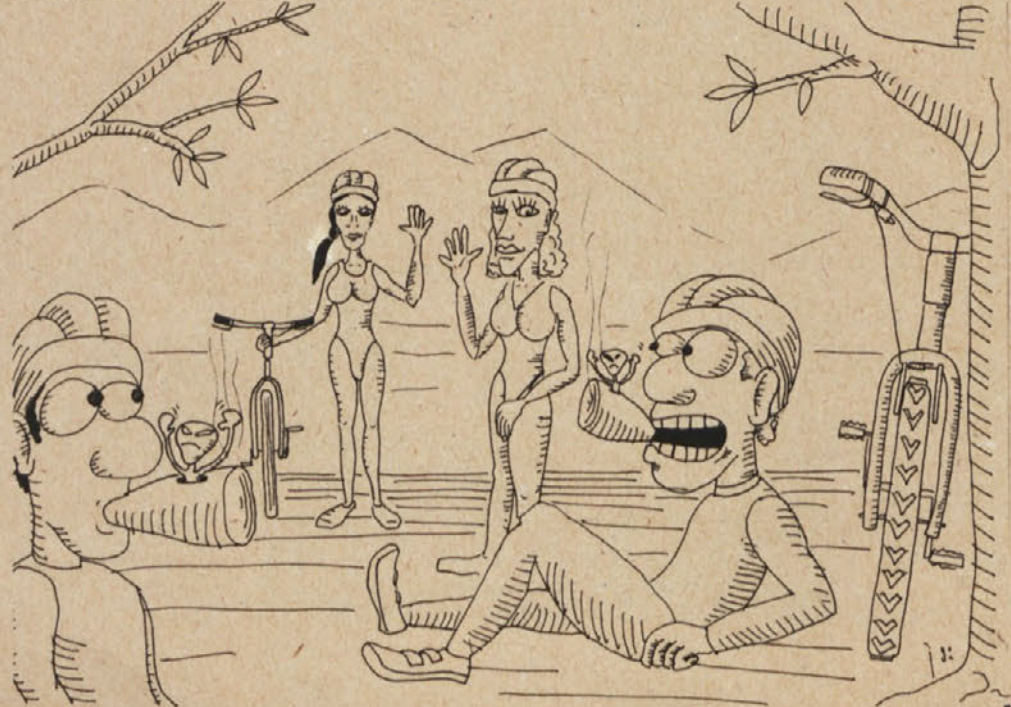
Zvezdni dnevnik: 3. zvezdopad v letu 1998 x tvoje ime

Večji del dneva sta opazovana sistema preživela po že analiziranih kopitih, tako da sva svoje analitično sistematsko raziskovanje strokovno usmerila v proučevanje vedenja posameznih atomov teh skupkov. Pametno sva ugotovila, da vlada med atomi organizacija dela. Najbolj fascinantno se nama zdi, da je kolektivni duh med atomi daleč največji takrat, ko se pojavi potreba po prehranjevanju. Ob vstopu molekul maščob, beljakovin ter ogljikovih hidratov se začne intenzivni proces bratenja atomov, ki se složno objamejo in skupaj sedejo za mizo. Izpostavila bi še posebno reakcijo, ki sva jo bistroumno poimenovala Vesela urica in jo ob svojem vstopu povzročajo alkoholna dejstva.

4. Etapa:

Besnim žandarjem sva ušla šele v spustu s Korenskega sedla. Tako sva se razočarana nad plitvostjo severnih sosedov v upanju na dobro pašto podala na zahod.

Ob slovitem prihodu v Trst sva bila po večkratnem obračanju že oba potrebna svežih gat. Ko sva se tako smukala med štanti na mestni tržnici, sva za obilno obloženo stojnico, ki se je šibila pod težo spornega sadja, zagledala poskakajočega, dobro zapečenega zamorca z južnjaškim naglasom, ki se je z najinima pasoščema izdajal za zamejskega Slovenaca. "Kakšno naključje!", sva v en glas zavpila in udarila po njem in njegovi lastnini. "A sedaj bo stojnica trebala v remont!", je le-ta zakruil in udaril nazaj. Okoli stoječi temperamentni makaronarji si niso dali dvakrat reči. Brez pomisleka so se podali v boj. V trenutku je nebo nad tržnico zajelo svojevrstno zelenjavno neurje z bliski prezrelega sadja. Med najhujšim bojem, ko sem ravno z zeljem pital Bertolinijevo sestro, sem jih dobil s korenomo po

glavi. Med tem ko sem padal v stanje nezavednega, sem v koticu očesa lahko še zaznal soheroja Miča, ki je ravokar klonil pod gajbo kolerabe. K zavesti sva prišla šele, ko nama je obmejni karabinjer z vojaškim škornjem ožigosal ritni polovici in nama jasno nakazal pot domov.

Zvezdni dnevnik: 4. zvezdopad v letu 1998 x tvoj ego

Dlje ko ju opazujeva, bolj se nama zdi, da je vse skupaj le zapravljanje časa in super konvertibilnih medgalaktičnih novcev. Ni bilo težko dognati, da so te strukture skrajno primitivne. Med seboj prijazni si atomi se prav naivno navežejo eni na druge in postanejo nekakšna zaprta družba. Ob srečanju s sebi podobno strukturo se njen vedenjski vzorec popolnoma spremeni - postane bojno nastrojen. Vzrok za tak vedenjski vzorec še ni popolnoma pojasnjen. Zaradi natančnejših meritev, ki jih morava opraviti v ta namen, bova spretno spustila najino super letečo krasno CIGARO in se iznajdljivo poglobila v problemček.

Zadnja etapa:

Od štirih smeri neba nama je ostal samo še jug, a zaradi trpkih izkušenj s sosedi nisva upala prestopiti meje in tvegati še enega mednarodnega incidenta. Le tako sva lahko upala, da najinega prihoda na dom ne bo oznanjala policijska sirena, cviljenje gum in rožljanje orožja. Na poti domov so se različne skušnjave vrstile ena za drugo. Vsem sva se strumno upirala, vendar se je vsa najina poduhovljenost razblinila ob pogledu na dve brhki kolesarki, ki sta naju dohiteli. Eden je bil v zadregi, drugi pa v zagati. Oba pa sva dobro vedela, da je prvi vtis najpomembnejši. V ta namen sva pripravila več načrtov. Plan A je zahteval, da se Mič enostavno s kolesa zvrne na bok in pojamra. Plan B je zahteval, da Ivču nesrečno počij guma in pade pod avto. Plan C: če ne uspe niti plan B, ju po svojih preostalih močeh sklativa s koles. Med tem planiranjem plana se nama kot z neba poslana prikaže LEBDEČA CIGARA. Priložnost izgubljena ne vrne se nobena, je zavpil Mič, in že sva bila v skoku za rujnim dimom. V naslednjem trenutku sva že vlekla vsak svojo okusno polovičko ter kramljala s prijetnima deklinama.

doc. mag. Mič & prof. dr. Ivč

France Štiglic

Dolina miru, 1956

Praznovanje pomladi, 1978

Veselo gostivanje, 1984

France Štiglic, rojen v Kranju 12. novembra 1919, je eno najpomembnejših imen slovenske kinematografije. Na ljubljanski univerzi je študiral pravo. Že v času študija so ga zanimala upodobitvene umetnosti, zaradi česar se je učil igre pri gospodu Šesti in bil član avantgardnega gledališča. Med drugo svetovno vojno je bil pri partizanih v kulturni družini.

K filmu je prišel po vojni, ko se je v takratni Jugoslaviji pričela organizirana filmska produkcija. Bil je del pionirske skupine, ki je postavila temelje slovenskemu filmu. V povojnem trendu so začeli snemati dokumentarne filme s tematiko minule vojne in obnavljanjem porušene domovine. Najboljši Štigličev dokumentarec iz tega obdobja je MLADINA GRADI (1946), ki je bil tudi nagrajen na festivalu v Benetkah.

Njegov prvi celovečerni film je tudi prvi slovenski dolgometražni zvočni celovečerec NA SVOJI ZEMLJI (1948), zasnovan po Kosmačevi noveli Očka orel. Tematika tega filma je medvojna Slovenija oziroma Primorska, ki se bori proti italijanskemu okupatorju. Če pogledamo film z današnjega stališča, lahko priznamo, da gre za tehnično zelo neroden in z režijskega stališča okoren film, poln začetniških napak. Dramaturška shema zgodbe je enostavna in v kontekstu takratnega režima politično propagandna. Kljub vsemu pa je film dragocen, ker je prvi celovečerec v slovenskem jeziku in v njem se vidi želja in entuziazem.

Vsi trije filmi prvega obdobja: NA SVOJI ZEMLJI, TRST (1950) in SVET NA KAJŽARJU (1952) govorijo o drugi svetovni vojni oziroma o obdobju tik po njej. Junaki so vedno ljudje, ki si s težkim delom prislužijo kruh. Drugi in tretji film sta vsebinsko in oblikovno še šibkejša od Štigličevega prvenca. Razlog za to je nenehno spreminjanje političnega položaja takratne države. Zaradi teh nihanj sta bila scenarija med snemanjem spremenjena, kar je podaljšalo samo izdelavo filma in tudi posledično zakasnilo prihod na platna. To je imelo za posledico Štigličev umik iz slovenskega filmskega prostora za štiri leta. V pedesetih letih je tako delal izven Slovenije s tujimi oziroma takrat producenti iz bratskih republik. Za skopski Vardar je posnel VOLČJO NOČ (1955) in VIZO ZLA (1959).

Leta 1956 se je vrnil v Slovenijo in posnel DOLINO MIRU, ki je dosegla velik mednarodni uspeh. John Kitzmiller je igral črnega ameriškega pilota, ki s padalom pristane na slovenskem ozemlju in pomaga dvema sirotama poiskati fiktivno dolino miru. Kitzmiller je za to vlogo prejel nagrado v Canneskem filmskem festivalu. DOLINA MIRU, za katero je napisal scenarij Ivan Ribič, že vsebuje vse značilne poteze Štigličevega ustvarjanja. Enostavna in hkrati globoka zgodba o ljudeh z ostro protivojno idejo, ki jo izraža preko najnedolžnejših žrtev – otrok. Lirična pripoved se osredotoča na čustveno doživljanje junaka, ki pa se ne kaže navzven. Naravo in pokrajino prikazuje izrazito čustveno, kar ima z zgodbo, postavljeno v vojno, učinek kontrasta. Režiserjeva mojstrovina se posebno kaže v igralskem vodenju otrok. V bistvu Štiglic zelo rad uporabi otoka z njegovimi nedolžnimi reakcijami kot posrednika sporočil, ki jih hoče posredovati publiki.

Med DOLINO MIRU in Štigličevim naslednjim filmom BALADA O TROBENTI IN OBLAKU (1961) je bilo narejenih sedem slovenskih celovečernih filmov, a niti eden ni dosegel ravni niti uspeha DOLINE MIRU. Medtem je Štiglic za zagrebški Jadran režiral film DEVETI KROG (1960) po zgodbi Zore Dirnbach o židih v Zagrebu med drugo svetovno vojno. Film je bil uvrščen v tekmovalno selekcijo v Cannesu in nominiran za oskarja. Tako je Štiglic prvi in edini slovenski režiser, ki je bil kdaj nominiran za oskarja. Po mnenju kritike in filmskih zgodovinarjev je DEVETI KROG Štigličev najboljši film. BALADA O TROBENTI IN OBLAKU je osrednji film drugega obdobja, ki se začne z DOLINO MIRU in konča s filmom NE JOČI, PETER (1964). Slednji je zgodba, polna suspenzov in komičnih elementov, o dveh izkušenih partizanih, ki jima je zaupana častna dolžnost prepeljati tri sirote na osvobojeno ozemlje. Prav tako kot DOLINO MIRU je scenarij za ta film napisal Ivan Ribič in prav tako so protagonisti otroci. BALADA O TROBENTI IN OBLAKU je zelo ambiciozno zamišljen film, ki uporablja moderen režijski koncept – predvsem se naslanja na gradnjo atmosfere in ne toliko na osnovno linijo zgodbe. Na nek način je to esej o filmski tragediji. Zgodba je postavljena v božični dan leta 1943 na samotno kmetijo, kjer gospodar zasliši zvok trobente; ta ga pozove, naj opravi

posebno dolžnost. Film je poln simbolov, med katerimi niso vsi enako bogati. Odlična zasedba igralcev nas spominja na figure v Gotskem portalu, ki so monumentalne. Celostna podoba filma je visoko estetska in mu daje tako v Štigličevi kot tudi v slovenski kinematografiji posebno mesto. TISTEGA LEPEGA DNE (1962) je četrti film drugega obdobja. Gre za prvi uspel poizkus komedije kot žanra v slovenski kinematografiji. Zgodba je postavljena v trideseta leta na Primorsko, kjer je slovenska manjšina zatirana od italijanskih fašistov. Film je poln komičnih obratov. Zgodba simbolično kaže na globalno željo in moč naroda, da preživi in podre katerokoli pregrado. Igralci z narečnim govorom dajejo filmu posebno kvaliteto, ki je v slovenskem filmu zelo redka.

Vsi filmi, omenjeni do sedaj, so bili narejeni v črno beli tehniki in v standardnem formatu. Tretje obdobje je pri Štiglicu obdobje barvnega filma. AMANDUS (1966) in PRAZNOVANJE POMLADI (1978) sta historična filma, ki kažeta ljudi v konfliktu med dobrim in zlim na način soočenja posameznikov in avtoritete. Prav nasprotna sta filma PASTIRCI (1973) in ZGODBA O DOBRIH LJUDEH (1975). PASTIRCI je otroški film, ki prikazuje socialne razlike med otroci na vasi in konflikte, ki te razlike še povečujejo. ZGODBA O DOBRIH LJUDEH je neke vrste pravljica za odrasle, ki se dogaja na osamljeni kmetiji nekje ob Muri. Kljub dobrim literarnim predlogam, ki jih imajo vsi štiri filmi tretjega obdobja, jim nekako manjka zagona in živahnosti, ki sta bila tako značilna za Štigličeve zgodnejše filme. Nimajo komičnih obratov in ritma kot TISTEGA LEPEGA DNE, nimajo šarmantnega lirizma DOLINE MIRU, nimajo monumentalnosti BALADE O TROBENTI IN OBLAKU in nimajo odlične enostavnosti NE JOČI, PETRA. V končni fazi so ti zadnji filmi na trenutke le še hladno opazovanje kamere in beleženje deklamiranega teksta, kar se zliva v ilustrativno zgodbo.

Kljub vsemu je bil France Štiglic vseskozi centralna figura slovenske kinematografije in to ostaja še danes.

Klemen Dvornik

FOFOPO

Borut Peterlin

Kot smo napovedali za mesec november, se je skupaj z vodostajem vzdignila novomeška kulturna aktivnost. Najhujše poplave so bile predvsem na fotografskem področju, kjer sta na isti dan izbruhnili dva hudokulturnika. Gospod Vuica Drago je v avli Tovarne zdravil Krka d.d. predstavil trenutno zelo aktualno serijo Lepote doline reke Krke, medtem ko je Tom Mežan konceptualno preplaval lokal Pri Slonu s serijo o nasilju nad otroci. Kot da škoda ne bi bila že dovolj velika, sem sam 11. novembra v lokalu Luna razstavil serijo Rock Otočec. Razstavo sem posvetil gospodu Franciju Keku (kandidat za svetnika) in s tem nezaslišanim in hkrati fascinantnim političnim dejanjem presejal svoje umetniško-izrazne sposobnosti.

Kje je vir vaše inspiracije?

Nedvomno me narava inspirira in ko jo fotografiram, se z njo zlijem v eno. Občudujem tudi velike mojstre slikarstva in v mojih delih je prisoten podoben pristop k motivu.

Kdo so bili vaši vzorniki?

Moj prvi mentor je bil prof. Oskar Dolenc, zanimivi pa so mi še Joco Žnidaršič in Aljačič. V njihovih delih sem videl nek podoben pristop k motivu in grobe smernice, kaj bi rad raziskal v tem mediju.

Na kakšen način ustvarjate?

Sem človek trenutnega videnja in najboljše fotografije posnamem, ko najmanj pričakujem. Mnogokrat grem na isto mesto in fotografiram isti motiv, da bi ujel željen posnetek. Včasih se vrnem k motivu zelo zgodaj zjutraj naslednji dan, včasih pa počakam na naslednji letni čas.

Drago Vuica

Kdaj ste se začeli ukvarjati s fotografijo?

Začel sem v študentskih letih, to so bila leta, ko sem začel v vseh smereh iskati sebe in svoje poti. Preko profesorja Oskarja Dolenca in takratnega Šolta sem spoznal to, kar sem do takrat skrival v sebi.

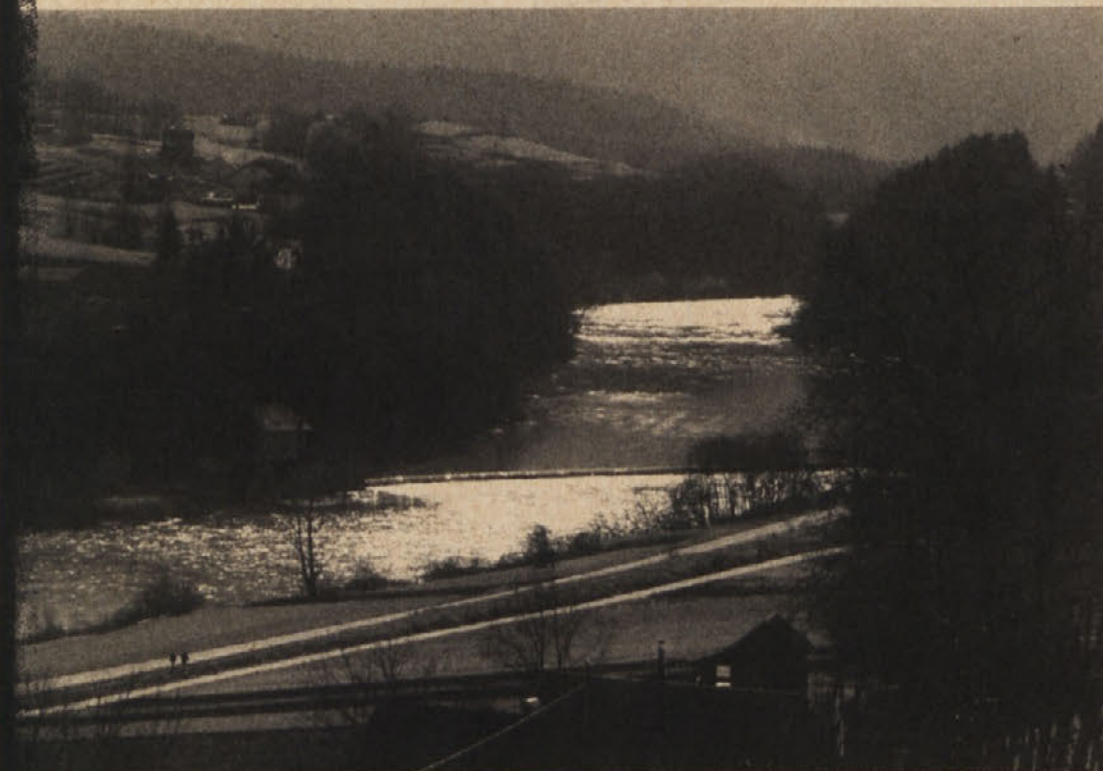
Zakaj od vseh izraznih medijev prav fotografija?

Ko sem se soočil s fotografijo, sem občutil nekakšen neopisljiv izziv, ki je v vsej meri še sedaj, po tridesetih letih ustvarjanja, prisoten.

Velikokrat sem nemo hodil ob njej in za njo, jo opazoval, se z njo pogovarjal, se napajal ob njeni lepoti in si želel, da me takrat nihče ne moti. Tedaj nisem mislil le nase, amak tudi na Vas, ki prav tako radi vidite in doživite kaj lepega.

Zato sem jo mirno spremljal - in s spoštovanjem do nje, ki me je vedno znova privlačila, ko je živahno plesala po kaskadah, in se spokojno sprehajala med našimi polji, mi je govorila in šepetala svojo neizpeto pesem - sem jo ujel v "camero obscuro".

Njo, ki je vedno polna presenečenj, izzivalna, iz veka v vek tekoča, v svoji razgibani strugi pojoča... In ji na obrazu modrine piše
K r k a.

Obstajajo motivi, ki jih ne želite fotografirati?

V nobenem primeru ne želim fotografirati nasilja nad človekom. Med vojno mi je zavest velevala, naj dokumentiram dogodke in vse tisto orožje, vendar nisem zmogel. Ti motivi so pravo nasprotje tistega, kar jaz iščem: mir, spokojnost, lepoto in veselje.

Kje vidite izziv v fotografiji za naslednjih trideset let?

Sam bi se rad preskusil v portretiranju, zanima me predvsem razpoloženje, mimika in izraznost obraza. Rad bi raziskal pristnost človeškega telesa v naravi v najbolj žlahtni obliki, da bi človek občutil svoje korenine v naravi.

Druga samostojna razstava Toma Mežana

Tom Mežan se je v povezavi z Društvom za življenje brez nasilja lotil zahtevne teme nasilja nad otroci. Serija ne nosi naslova, pa tudi fotografije so nenaslovljene. Fotografije ne prikazujejo fizičnih akterjev ali žrtev, ampak predvsem, kako se to nasilje zrcali na občutljivi otroški svet. Rdeča nit povezuje fotografije in sestavlja zgodbo, ki ima srečen konec. Ena izmed fotografij predstavlja »varno hišo« in s tem simbolizira aktivnost Društva za življenje brez nasilja, ki se bori za varno hišo, kamor bi se zatekle žrtve nasilja. Fotografije odlikuje predvsem tehnična kvaliteta in pristop k težko upodobljivemu problemu današnje družbe.

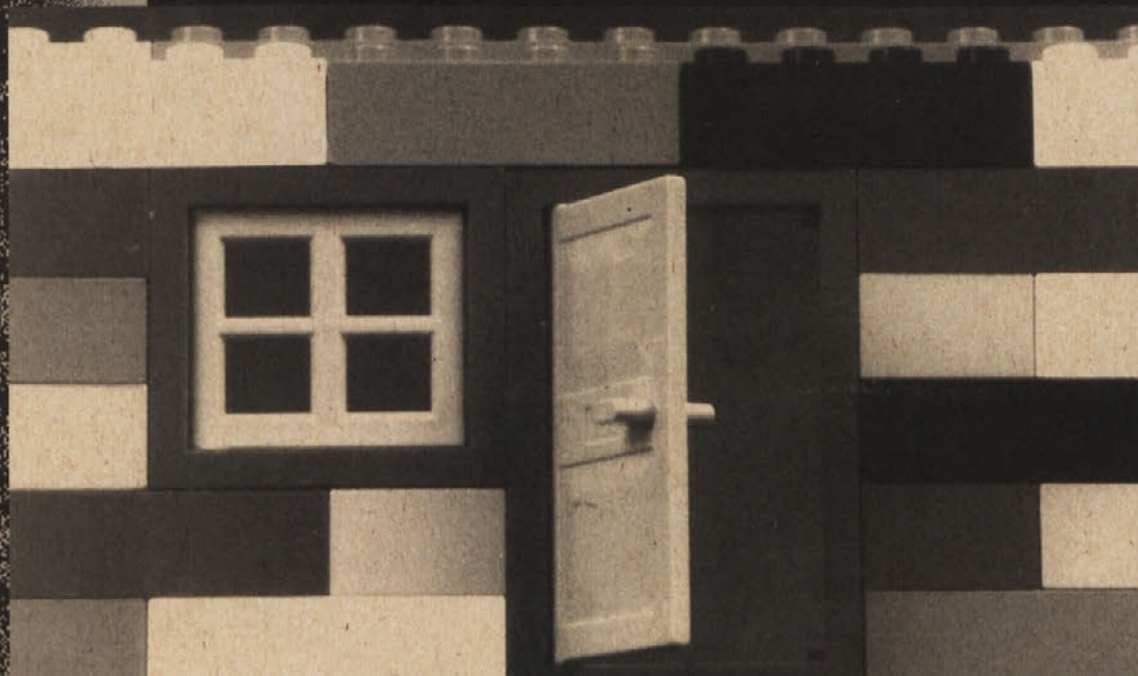
Fotografija od kdaj?

S fotografijo sem se začel ukvarjati pred tremi leti, ko sem se zaposlil v tem poklicu. Kasneje so ambicije po osebnem izraznem mediju narasle.

Zakaj ravno fotografija?

Pred tem sem ljubiteljsko risal, tako da sem ene vrste izražanja že poznal, vendar me je moje iskanje zaposlitve privedlo do fotografije. Njeni mehanski in kemijski postopki me niti ne ovirajo niti v njih ne vidim kakšne posebne prednosti. Fotografijo sem sprejel takšno kot pač je in zaenkrat me še ni omejevala.

fotografije : Tom Mežan

Kaj te inspirira pri fotografiji?

Mene ta medij fascinira že v osnovi, še posebno, ko sem uvidel, koliko različnih možnosti izražanja nudi fotografija. Konkretno sem za to zadnjo razstavo izbral življenjske motive. Trudim se ljudem prikazati stvari, ki jih sicer že poznajo, na neki nov, drugačen način. Moj cilj je doseči pri gledalcu zanimanje za samo vsebino fotografije. Ker pa je tema, ki predstavlja nasilje v družini, zelo zahtevna in skoraj ni možnosti, da bi jo predstavil z reportažnimi fotografijami, sem se odločil za neke vrste simboliko.

Kako ustvarjaš?

Zadnja razstava je plod naročila Društva za življenje brez nasilja. Preden sem sploh prijel fotoaparata, sem se miselno poglobil v samo temo in oblikoval celotno konceptualno in vizualno obliko fotografij. Naključje je pri tej seriji igralo minimalno vlogo.

Kje fotografija omejuje?

Danes, s pojavom digitalne fotografije, so te meje izbrisane.

Kaj pa moralne meje? Česa ne bi nikoli fotografiral?

Imam neke osebne moralne meje. Osebna morala mi ne dopušča fotografirati kakšnih masakrov, pornografije, pa tudi paparazzo ne bi mogel biti.

Posvečaš veliko pozornosti tehnični kvaliteti fotografije?

Da, ogromno. V tej seriji sem bil še posebno pozoren na to, kajti prednost inscenirane fotografije je v kontroli vseh vizualnih elementov.

Kakšno vlogo igra denar pri kreativnosti?

Kreativnost ni pogojena z denarjem, pač pa denar omogoča realizacijo le-te. Sponzor mojih razstav je Foto Asja.

Ali imaš kakšne zadržke o digitalni fotografiji in o manipulaciji z njo?

Digitalno fotografijo pozdravljam, samo nimam še znanja, da bi jo uporabljal. Možnost manipuliranja je v osnovi prednost digitalne fotografije, nenazadnje pa lahko fotografijo natisneš povsem neokrnjeno, kot bi bila posneta s klasičnim postopkom. Največjo prednost vidim predvsem v njeni ekološki plati, ko ne bodo več potrebne vse te strupene kemikalije.

Foto obvestila

V galeriji Luna na steni visijo prvonagrajene fotografije **Boruta Peterlina**, ki jih je Borut posnel na Rock Otočcu. Za ogled imate čas do 3. decembra.

V ljubljanskem Cankarjevem domu pa fotografije razstavlja **Oskar Karel Dolenc**. Serija "Pešci" je njegov uspešen dolgoletni projekt.

Foto zveza razpisuje foto-natečaj na temo "mokrota". Sodelujejo amaterski fotografi in fotografkinje. Avtorji naj svoje fotografije prilepijo na karton velikosti 24x30 cm in jih oddajo do 9. aprila 1999 na: Fotografsko društvo Jesenice p.p. 61., 4270 Jesenice. Natančne informacije dobite na fotografskem društvu Jesenice.

»Plesologija«

ubeseditiv neizrekljivega

Na splošno velja mnenje, da se ples počne ali gleda, ne pa da se o njem razmišlja in/ali govori. Vsled temu ne preseneča začudena reakcija ljudi, ko jim razodenem, da sem magistra plesa s specializacijo iz sodobne kritike in analize plesa. Ravno nasprotno: potrjuje moj primarni motiv za ta študijski projekt, problem »ubeseditve neizrekljivega«. Kot je moj študij na Laban centru v Londonu vedno znova potrdil, to "neizrekljivo" sploh ni neizrekljivo, marveč izziv za neomejeno paleto miselnih asociacij in paradigem, ki so subjektivno pogojene. Ne gre torej za argument proti osebemu odzivu in izkušnji odrskega, družabnega, ritualnega itn. plesa, temveč za promocijo brskanja po zaprašenih predalčkih "predverbalnega", ki bi utegnil biti nekakšen ekvivalent za miselni proces, ki se dogaja med plesanjem ali gledanjem le-tega, kot trdijo nekateri plesni pisci.

Ker čas ni denar, saj ga človek ne more kupiti in je tudi neponovljiv (zato so največji lopovi tisti, ki ti jemljejo čas), v Londonu nisem izgubljala časa (tako vsaj upam). S plesom sem se ukvarjala tako teoretično kot tudi praktično, in rezultat tega triletnega predvsem finančnega navora je spekter kvalifikacij, sposobnosti in vpogleda v (lahko zapišem) svetovno dogajanje na postmoderne plesni sceni ob koncu 20. stoletja (ki mi jih žal ne bi mogla zagotoviti in omogočiti nobena od slovenskih univerz). Primarno me je zanimala sociologija plesa, a brez študija zgodovine plesa in plesne estetike bi zelo težko konceptirala sodobne trende ter njihov "kako-zakaj". Korak v neznanje je bil študij koreologije, temelječ na principih "teorije navora" Rudolfa Labana, ki je spominjal na učenje kitajščine, a je bistveno prispeval k premostitvi razkoraka med gibom in besedo (vsaj v angleščini, slovenščina bo morda trši oreh, saj nimamo tolikšne palete izrazov za različne nianse lastnosti gibov). To pridobljeno znanje je bistveno pripomoglo tudi k razumevanju ter izkušnjam magistrskih delavnic iz koreografije in improvizacije. Praktična komponenta je bil tudi študij ter postavitve scenografije, kostumografije in luči v zadnjem letu pod dežnikom opcije "vizualni dizajn za ples", kjer si zastavimo oder ne zgolj kot prostor, ki ga funkcionalno okrasimo po volji koreografa, marveč kot raziskovalno-kreativen izziv po principu "manj je več". Glede pridobivanja plesne tehnike pa lahko zapišem zgolj to, da so redne in strokovno vodene vaje zagotovo učvrstile moje zrahljane vezi v kolenu, ki sem ga izpahnila nekaj mesecev pred začetkom študija. Čas, da bi postala anoreksična prima balerina, mi je namreč že davno potekel. ("Bitka za idealno telo" žensk in moških ni tako brezpredmetna, kot se morda sprva zdi, kar kanim osvetliti v moji prihodnji daljši študiji.)

Čeprav bo podelitev diplome decembra, je moj pričujoči študijski projekt že del moje osebne zgodovine. Zgodovina pa, kot vsi vemo, če je nenehno ne revidiramo in na ta način gojimo, kaj rada pride nazaj kot bumerang v srhljivejši obliki. V teh dneh zatorej preizkušam prgišče pridobljenih in prirejenih koreografskih principov z novomeško mladino na Gimnaziji Novo mesto. Bistvo te plesne delavnice ni, da kot koreografinja "vsilim" svoje gibalne zamisli svojim plesalcem in plesalkam, saj je tudi časa za pridobitev ustrezne plesne tehnike za izvedbo le-teh premalo. Pač pa se naadam, da mi bo uspelo spodbuditi v mojih "sodelavcih" njihove individualne kreativne plesne potenciale, ki presegajo standardne oblike v smislu "znano je tako udobno". (Ta novi konzervativem namreč a priori zavrača sleherni eksperiment in noviteto.) Morda - poudarek je na morda - pa nam le uspe izdelati tudi določene gibalne sekvence do te stopnje, da jih bomo lahko predstavili tudi na odru.

gledališče dveh herojev

V mesecu oktobru smo bili v KC Janez Trdina priča otroškemu mjuziklu z naslovom Sonček sveti na deželo to. Ob spremljavi šestčlanske skupine glasbenikov sta Rok Orel in Marko Boh uprizorila zares posrečeno predstavo, katere ciljna publika je bila predvsem mlajše občinstvo – pa vendar so imeli tudi starejši kaj videti. Tu mislim na pesmi, ki so nosile med predstavo zaradi svoje navidezne preprostosti predznak otroškosti, hkrati pa bi jih lahko namenili odraslim, saj so vsebovale veliko duhovitih izvedbenih, vsebinskih, pa tudi tematskih elementov, ki jih mlajši nikakor ne morejo zaslediti. Tudi govorjeni del lahko ugodno ocenim, saj sta fanta svoje slabše igralsko znanje (ki je kljub temu vse prej kot slabo) spretno nadomestila z izvorno kostumografijo. Če gledam skozi oči starejše publike, lahko zaključim, da gradijo veliko zanimivost predstave nenehna presenečenja, ki zajemajo vse njene elemente in ki proti koncu pridobivajo tako na svoji intenzivnosti kot na gostoti. Ob dejstvu, da sta to prijetno igrivo v celoti napisala, uglasbila in uprizorila le dva človeka, si ne morem kaj, da jima ne bi od srca čestital.

Mitja Ličen

Ali medved razume, kaj mu govori saksofon?

DIRECTIONS
RIGHT ARM
LEFT LEG

SURFACES OF BODY

E.G. □ = BACK OF PELVIS

Enodejanka »Medved« iz leta 1888 znamenitega ruskega dramatika A. P. Čehova je v zamisli Zijaha Sokoloviča in kvarteta Lolita dobila mnoge nove poteze, ki si vsekakor zaslužijo, da o njih razmišljamo.

Zijaha mnogi poznamo iz slovenskega filma Outsider, ki je kot celota požel precejšenj, a tudi deljen odziv; dočim je Zijahova interpretacija »vojnog lica« v glavnem požela odobravanje. V predstavi Medved nam Sarajevčan prikaže svojo drugo plat, ki se mi zdi še bolj prepričljiva od tiste filmske – izjemen gledališki talent. Tudi kvartet Lolita je že precej znan; pred dobrim letom se je triu saksofon-bas-bobni pridružila violinistka Jelena Ždrale iz Novega mesta.

Premiera Čehov-Sokolovičevega Medveda je bila 19. maja 1997 v KUD France Prešern v Ljubljani in je od tedaj doživela že mnogo uspešnih ponovitev: med drugim so gostovali tudi v Novem mestu, nazadnje pa so predstavo izvedli 29. oktobra v Ljubljani. Najbolj izvirna, po svoje pa seveda tudi najbolj sporna novost, ki jo prinaša ta »uprizoritev«, je nadomestitev govornih replik dveh likov enodejanke (od skupaj treh, ki nastopajo v izvornem besedilu) z glasbenimi ekvivalenti v obliki saksofonskih in basovskih pasaž.

Branje enodejanke nam razkriva, da je po vsebinski plati »šala« za jazz kvartet in enega igralca v enem dejanju« dosegla ustrežno ekvivalenco predlogi; še več, zdi se, da je v Zijahovi precej svobodni predelavi teksta grotesken dramski vozle še dodatno poantiran in zaostren do meja, ko satirični (po)smeh prehaja kar v esencionalen karnevalski smeh. Priredba je tako brez dvoma uspešna, predstava pa brezrezervno vredna ogleda. Toda obstaja ena točka, kjer se avtorji predstave morda motijo – četudi to na njeno prepričljivost niti ne vpliva posebno.

Vprašanje je namreč, ali lahko v katerem koli primeru trdimo, da instrument do neke mere prevzame nase funkcije verbalne komunikacije. Gre seveda za staro vprašanje, ali glasba lahko

kaj »govori« ali »slika«, oziroma govori o čem, kar je zunaj nje. Že slavni dirigent Leonard Bernstein je ugotavljal, da je pripisovanje takih funkcij glasbi zavajajoče, celo zmotno; tako lahko glasba denimo »naslika« pomlad le tedaj, ko poslušalec že vnaprej ve, kaj mu namerava naslikati. Sicer pa, poudarja Bernstein, lahko glasbo povežemo le s številnimi otenki duševnih in čustvenih stanj – teh stanj pa je seveda mnogo več, kot obstaja besed zanje. Med področjema čistega zvena in čistega pomena torej zija ločnica, ki je ni mogoče, pa tudi ne potrebno, premostiti. V tej luči je zato vprašljiva že trditev, da se v prvi sliki »instrumenti predstavijo kot posamezni liki, in sicer saksofon kot Ivana Popova in bas kitara kot Luka«, ki uvaja spremno besedilo k lično izdelani brošuri (ta vsebuje zgoščenko z živimi posnetki premiere ter slovenski prevod izvornika Medveda). Če namreč tega ne vemo že prej, nam tudi potem ali pa celo do konca predstave ni jasno, kdo koga zastopa in kaj govori. Odsotnost govornih replik dveh likov mora biti zaradi razumljivosti zgodbe zato kompenzirana v (dodanih) komentarjih edinega govorečega – razjarjenega upnika Smirnova, ki ga upodablja Sokolovič. Ti komentarji nam retroaktivno omogočajo rekonstrukcijo govornih dejanj »nemih« likov, ki jih glasba dejansko le »spremlja«. V resnici pa – in drugače ne more biti – nam glasba govori svojo zgodbo, napisano v nekem drugem jeziku.

Vprašanje je torej, do kakšne mere se ta dva svetova na različnih ravneh dopolnjujeta. Menim, da lahko v primeru Medveda govorimo o res tvorni sintezi zanimive glasbe z izjemnim igalskim in dramaturškim talentom – ta sinteza je bila mogoča predvsem zaradi Zijahovega posluha za izrazno moč glasbe, ki jo je znal izkoristiti za ojačitev udarnosti govornega dejanja kot takega. Tako smo bili priča trenutkom neverjetnega čustvenega naboja, kakršni se lahko posrečijo le ob srečni improvizacijski koliziji, pa tudi trenutkom rabsutosti, ki improvizacijo pač vedno spremlja. A brez dvoma prinaša Medved dovolj dramske napetosti, še več pa smeha in dobre glasbe; to je vsekakor dober razlog za ogled.

foto: Andreja Lavrenčič

foto: Tomaž Grdin

3 = ELBOW
 3 = WRIST
 3 = HAND
 3 = FOOT
 3 = TOES
 Composition, a synthesis of Applied Theory
 The highest part of dance cannot be based on spontaneous improvisation
 Improvisation has been started by labor on solid ones
 Improvised compositions in dance to be carefully constructed
 Built up according to the general rules of artistic composition
 Solo dance + partner environment
 group dance: a relationship of 2 or more actual subject (IA)

Marijan Dovič

orkester, zbor in solisti proti publikli...

Mozartov Requiem v Novem mestu

V četrtek, 22. oktobra, smo bili v KC Janeza Trdine deležni zanimivega kulturnega dogodka v okviru glasbenega abonmaja. Orkester slovenske filharmonije (dirigent Marko Munih), solisti (Jože Kotar, klarinet; Irena Baar, sopran; Mirjan Kalin, alt; Marjan Trček, bariton) ter slovenski komorni zbor pod vodstvom Mirka Cudermana – skratka, znani slovenski umetniki – so izvedli Koncert za klarinet in orkester št. 2 v Es-duru C. M. Webra in Requiem v d-molu K 626 W. A. Mozarta.

Webrov koncert za klarinet ima zgodnjemantični navdih, kar povedo že stavki: allegro, romanca in finale alla polacca. Weber je manj znan kot skladatelj koncertov, pa vendar je ustvaril kar nekaj koncertov za klavir, solo rog in solo klarinet. Klarinet mu je bil priljubljeno glasbilo zlasti po zvočni barvi, ki je tu prišla do veljave s svojim elegantnim salonskim tonom. Slišali smo tudi virtuosnost in v zadnjem stavku nekaj ljudskega občutja. Seveda je Weber bolj znan po operah, po katerih se je zgledoval in jih občudoval kasnejši operni reformator Wagner. Weber je bil pionir modernega dirigiranja s poudarkom na duhovni interpretaciji. Ne pozabimo je njegov Rondo v Des-duru za klavir, ki je kot "Povabilo na ples" zastavel v Berliozovi instrumentaciji. Tako smo na začetku slišali lepo uvodno zgodnjemantično delo skladatelja, ki je bil občudovalec Mozarta in je ob koncu svojega kratkega življenja, prav tako kot Mozart - kljub uspehu njegovih del - bil le še uboga para in žrtev neugodne glasbeno-družbene pozicije.

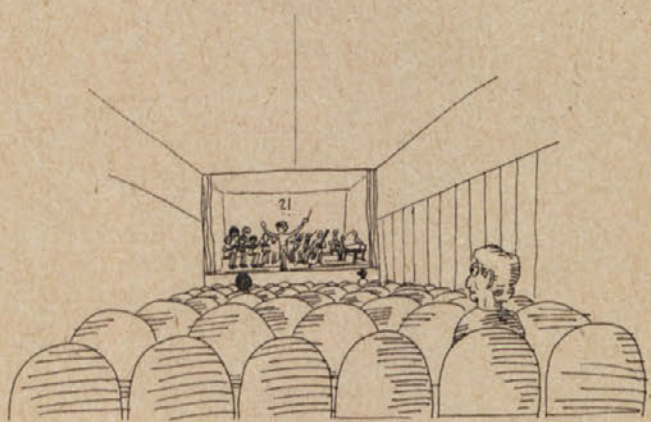
Pravi vrh koncerta pa je bilo vsekakor klasicistično sakralno delo "Requiem" W. A. Mozarta, ki je privabilo mnogo poslušalcev in ljubiteljev Mozartove glasbe; vendar žal samo tiste, ki smo bili

seznanjeni s programom. Ta je bil namreč naveden samo v koncertnem listu, ne pa tudi na plakatu. Tako sem ob nenapolnjeni dvoranici pričakovala magičnost te črne maše, ki je polna skrivnostnih legend. Requiem je Mozart komponiral leta 1791, v mesecih od oktobra do morebiti 5. decembra, ko se je njegovo "zlato pero" ustavilo pri Lacrimosi. To je sedmi stavek rekvieva – glasbe za umrle. Mislim, da je ravno ta stavek vzbudil največjo sakralnost in vrh vsega dela: ob poslušanju zbora, solistov, orkestra; v rahlem, subtilnem spremljanju vedno znova ponavljajoče lacrimose, z asociacijo zadnjega boja Mozartovega živega bitja. Glasbeni aparat na odru je bil mogočen (približno 90 izvajalcev), vendar dojemljiv za najtišje izvajanje pianissima. Zadnjih pet stavkov je dokončal Sussmayer po zapiskih in lastni fantaziji v Mozartovem slogu. V teh stavkih je glasba taka, kakor da bi izgubila občutek vzvišenosti in rahločutnosti bližajoče smrti s prostozidarsko in zaratustrsko vizijo, kar dokazujejo pisma, ki jih je Mozart pisal očetu.

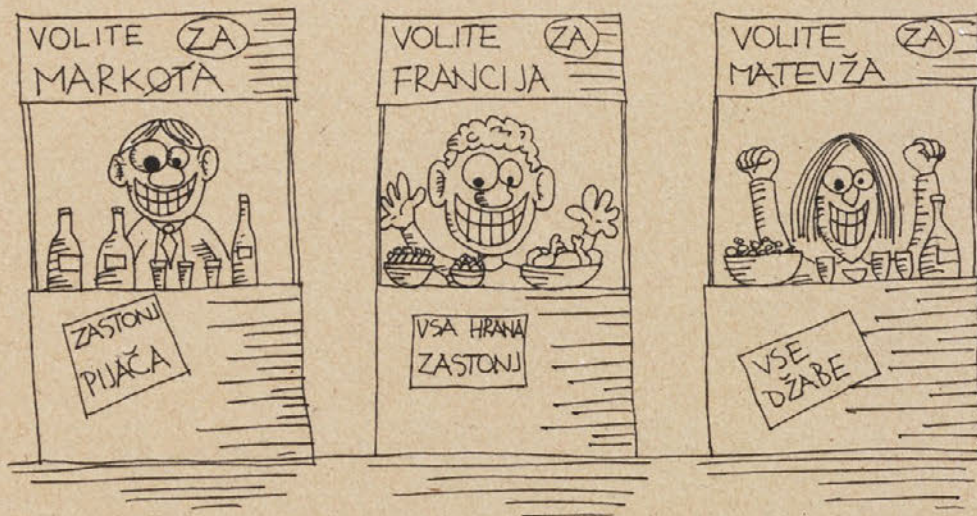
"... ker je smrt (strogo vzeto) pravi cilj naših življenj in se že nekaj let pobilže seznanjam s to zvesto in najboljšo prijateljico človeštva, ne le, da njena podoba ni več zastrašujoča, ampak prej vsebuje veliko okrepčila in tolažbe. In zahvaljujem se Bogu, da mi je naklonil možnost (saj razumete, kaj mislim), da sem spoznal, da je ona ključ, ki odpira vrata naše prave sreče."

Dobro izbran program in dober koncert, ki se je vsebinsko ujemal z bližajočim se praznikom dneva mrtvih.

Vida Zorko

Naj se ve

Ker smo ob podpori drugih mladinskih organizacij prevzeli pobudo za reševanje prostorske stiske mladine, smo na DNS-ju dolžni ponovno in podrobneje – skozi dejstva – pojasniti, zakaj in kako je mladina po vseh desetletjih od Sokolskega doma naprej še vedno brez kakršnihkoli ustreznih prostorov. Moramo vedeti, da so ob vprašanju mladih vedno vsi ZA, kar je razvidno iz vseh izjav svetnikov in strank; pred volitvami toliko bolj. Toda besede in dejanja niso vedno usklajena, zato moramo obljubam in izjavam nasproti postaviti dejstva – ta pa povedo več, kot si v tem trenutku marsikdo želi.

Kronologija dogodkov glede prostorov za mlade v KC Janez Trdina

Konec leta 1994 / začetek leta 1995

S sklepom županovega kolegija so prostori bivše kuhinje Doma JLA v spodnji etaži KC Janez Trdina namenjeni za mladinske dejavnosti. DNS-ju takoj predloži prvo projekcijo programa, organizacije in financiranja.

1995, 1996, 1997

Ves čas odgovornost za (ne)izvajanje priprav na urejanje prostorov nosi mestna uprava. Ker vsakokrat zmanjka denarja za nove investicije v KC Janez Trdina zaradi odplačevanja starih dolgov, investicija za ureditev prostorov v KC Janez Trdina vedno pade iz letnega plana. Ravno tako ves čas Mestni občini ne uspe razrešiti pravno-lastniških odnosov s solastnikom celega objekta – Ministrstvom za obrambo RS, ki pa je le manjšinski lastnik (približno 20%).

December 1997

Ker ni narejenega še nič konkretnega, Društvo novomeških študentov (DNS-ju) končno prevzame pobudo in zagotovi LASTNA in sponzorska sredstva za ureditev prostorov ter prične aktivnosti za pridobitev prostorov.

Januar 1998

DNS-ju pripravi gradivo za točko Občinskega sveta MO Novo mesto in ga s pomočjo predstavnikov skoraj vseh svetniških skupin v Občinskem svetu MO Novo mesto vložiti na dnevni red januarske seje. Predlog sklepa govori o dodelitvi prostorov DNS-ju v last ob omejevalnih pogojih, ki bi zaščitili javni interes.

Velika večina novomeških mladinskih organizacij podpre DNS-ju v prizadevanju za mladinske prostore po kar nekaj letih (beri desetletjih).

Obveščanje javnosti o poteku dogajanja je bilo ves mesec intenzivno, nekaj dni pred samo sejo, natančneje 26. januarja, pa je bila organizirana tudi tiskovna konferenca, kjer DNS-ju natančno predstavi vse gradivo in načrte.

29. januar 1998

Občinski svet sprejme prvi del sklepa in soglasno dodeli prostore v KC Janez Trdina (430 m²) DNS-ju, vendar v najem. Skupina svetnikov LDS pa ima že pripravljene nove dodatne tri sklepe, ki občinski upravi nalagajo pripravo dodatnega gradiva kot pogoj za realizacijo najema. Kasneje kljub opozorilom, da gre za namerno nagajanje in zavlačevanje, večina

svetnikov iz strank LDS-SLS-ZLSD-SNS podpre te dodatne sklepe.

Februar / marec 1998

Sekretariat za kulturo, šport in mladino MO Novo mesto pripravi zahtevano gradivo. K oblikovanju predlaganih rešitev je povabljen tudi DNS-ju.

Marec 1998

Svetniki LDS-SLS-ZLSD-SNS presenetljivo umaknejo obravnavo predlaganega gradiva in s tem za nedoločeno čas ustavijo najem prostorov s strani DNS-ju v spodnji etaži KC Janez Trdine. Razlog za umik naj bi bile neurejena lastniška razmerja v KC Janez Trdine med Ministrstvom za obrambo RS in MO Novo mesto (kot se je izkazalo, iste svetnike nekaj mesecev kasneje to ne moti, ko ravno tako brez (!) soglasja dodelijo iste prostore Visoki šoli za upravljanje).

Isti svetniki (tokrat izvemši SLS) na tej seji z glasovanjem odvzamejo tudi besedo (!) predstavniku DNS-ju in s tem onemogočijo predstavitev nasprotnih argumentov in tako kratijo najbolj demokratično in legitimno pravico. Po naših podatkih se je prvič v tem mandatu Občinskega sveta MO NM zgodilo, da so odvzeli možnost ugovora oz. predložitve dejstev z glasovanjem.

April - julij 1998

Na povabilo župana Francija Koncilije se tudi predstavniki DNS-ju večkrat udeležijo pogovorov med predstavniki mestne uprave, mestnega sveta ter visoke šole za upravljanje, katerih rezultat naj bi bil prostorski kompromis za umestitev tako Visoke šole za upravljanje in poslovanje kot prostorov za mlade v spodnji etaži KC Janez Trdine. Predstavniki visoke šole so ostali na svojih izhodiščnih zahtevah, to je pridobitvi celotnih prostorov v spodnji etaži KC JT.

Avgust 1998

Zgodilo se je nemogoče. Mediji poročajo o zagotovitvi prostorov Visoki šoli za upravljanje in poslovanje v KC Janez Trdina s strani MO Novo mesto. Sredi meseca smo bili priče začetku gradbenih del, ki pa so bila kmalu zaustavljena zaradi domnevnih pravnih nekorektnosti pri prisvajanju prostorov in priglasitvi obsežnih gradbenih del. Vendar so se kljub vsemu dela kmalu pospešeno nadaljevala.

DNS-ju takoj pripravi tiskovno konferenco, kjer predstavi izjavo za širšo javnost, v kateri obsodi nepošteno in nepravno postopanje svetnikov, ki so zapravili zadnjo možnost za ureditev mladinskega centra v Kulturnem centru Janez Trdine. Drugih primernih prostorov v mestu še ni.

Na koncu naj se kljub vsemu zahvalim za ves trud županu, Sekretariatu za kulturo, šport in mladino ter nekaterim svetnikom, ki so znali gledati širše, optimistično pa pričakujem tudi novo mestno upravo in svetnike.

Marko Zajc, DNS-ju
vodja projekta

foto: Tomaž Grdin

tokrat kaj

22. november bi lahko bil pomemben dan za novomeško mladino. Letniki 1980 bodo prvič volili in mogoče bo tokrat celo izvoljena prava skupina ljudi v občinski svet, ki jo bo skrbelo še kaj drugega poleg lastnih interesov. Na primer bi končno (po osmih letih je že čas) lahko dovolili mladini, da v nekih prostorih (zakaj ne v Kulturnem centru Janeza Trdinè) razvija tudi svoj duh in kreativnost, ne pa, da se lahko le »pifla« - to je neživiljenjsko, veste. Ne ja, najbrž je kar preveč idealizirano, a če poslušas predvolilne obljube (katerekoli) stranke, sploh ne veš več, koga bi volil. Vsi obljublajo raj na zemlji in vse bi naredili za tisti krogec na listkih, ki jih boste (bomo) še dolgo odplačevali. Le prižgite si radio, odprite si časopis! Toliko kulturnih dogodkov ni podprla doslej (izjema so volitve) še nobena stranka - nastopi plavolasih in modrookih pevk, predstave in podobno kar vabijo. Spomnim se letošnjih študentskih volitev. Tista dva dneva, ko so potekale volitve v študentski svet, si se pred fakulteto lahko najedel piškotov, napil cvička in si nato nevtraliziral količino sladkorja v ustih s priznanim žvečilko. In potem je odgovorni urednik najbolj branega slovenskega dnevnega časnika skritiziral takšno volilno kampanjo po dolgem in počez. Zgražal se je, kaj bo, če bodo ti ljudje nekoč kandidirali za občinske svetnike, poslance ali (bog ne daj) za predsednika. V bistvu pa se to že ves čas dogaja. Če ne verjamete, si preberite izjave predstavnikov strank oziroma kandidatov za občinske svetnike v Novem mestu. To ni raj, temveč raje - FRAZE! (Upam, da se motim). Predstavnikom vseh strank in nestrank, ki letos kandidirajo, sem zastavila dve dobro premišljeni vprašanji. Odgovori so zanimivi: od ignorantskega nerazumevanja prek leporečja do konkretnih dejstev, kaj je kdo že naredil. Preberite in presodite sami!

1. Glede na to, da so bili v preteklem mandatu zaman vsi napor Društva novomeških študentov, da mladim v Novem mestu priskrbi prostore za številne občinske dejavnosti, bi želela, da mladim poveste, kako se nameravajo vaši kandidati za občinske svetnike / kako se nameravate vi/ KONKRETNO zavzeti zanje?

Lidija Jež, Liberalna demokracija Slovenije (LDS)
Ne vem. Imamo dva kandidata, ki sta zagreta.

Tadej Turk, Slovenski krščanski demokrati (SKD)

Na predlog Mladinske krščanske demokracije je svetniška skupina SKD v mestnem svetu podprla predlog DNSŠ, da se prostori v bivšem JLA zdaj dodelijo DNSŠ-ju v upravljanje. Naše stališče je nespremenjeno. Iz praktičnih razlogov je nemogoče, da bi prostore dobili v last. To smo se strinjali tudi na skupnem sestanku z Mladimi liberalnimi demokrati, le da imajo oni svoj koncept. Mi smo usmerjeni desno in damo nekaj na krščanske vrednote. DNSŠ združuje vse in ne zanemarija ali ovira nikogar, ki ima religiozen pogled, in zato jih podpiramo.

Marija Ana Baznik, Združena lista socialnih demokratov (ZLSD)

Mislím, da se bodo za njih zavzeli.

Marjana Sraka, Socialdemokratska stranka Slovenije (SDS)

Socialdemokratska mladina stalno kontaktira z DNSŠ-jem in si želi od mladine konkretne predloge. Uvedba stalnega telefona najbrž ni potrebna, vendar želimo, da nam svoja mnenja sporočate. Kar se tiče najema ali lastništva, se bolj zavzemamo za najem, saj je DNSŠ fizična oseba.

Franci Kek, Lista za Dolenjsko

Vse preveč obljub poslušamo v predvolilnem času. Vsak se bo zavzel, ampak je lahko bolj ali pa sploh ne - uspešen. Če želimo za mlade narediti več, moramo priti v občinski svet. Kot kaže, je to edina pot, da v Novem mestu pridemo do klubskih prostorov. S tem, ko bomo tam, bomo o naši usodi odločali sami - organizirali bomo redna mesečna srečanja, kjer bomo mladi izvedeli, kaj se dogaja, uveljavljali svoje želje, se jezili, predlagali, odprta bo tudi stalna telefonska linija. Le s tem, ko bomo v občinskem svetu, bomo svetnike lahko nadzorovali, poznali njihove odločitve in zahtevali, da obljube tudi izpolnijo.

Bojan Mikec, Demokratska stranka Slovenije

Če začnem s preteklostjo, naj povem, da sem pripadal skupini mladih, ki so pred leti imeli Krkin klub, ki je temeljil na ustvarjalnosti. Novomeška tovarna Krka je bila vedno pripravljena pomagati mladini in vesel sem, da so iz tega kluba izšli danes pomembni ljudje v kulturi. Prostore za takšne dejavnosti se da dobiti tudi nepolitično, brez posredovanja občinskega sveta. Pomembno se mi zdi, da to ne bo disko klub, temveč prostor za

podpiranje kreativnosti mladih ljudi, za združevanje mnogih dejavnosti. Želimo, da Novo mesto dobi takšen klub, vendar ne kot projekt DNSŠ-ja, temveč, da si ga mladi individualci ustvarijo sami. Pripravljeni smo jih pomagati, vendar ne kot pokrovitelji. Ravno tako ni nujno, da so prostori v KC JT, lahko so recimo v delu porodnišnice.

Muhič Alojz, Lista neodvisnih »Iz krajanov za krajane«

Mladina je prav gotovo naša bodočnost. Iz tega razloga menim, da jim je treba omogočiti, da lahko razvijajo svoje interese.

Murn Janez, Murn Janez in skupina volilcev

Občinski svetniki že tri mandate odlašajo resitev mladinskega vprašanja in letos ga na obravnavi niso jemali resno - predlog so dobesedno vrgli v koš. Jaz podpiram idejo, da se jim prostori dodelijo. Ni pošteno, da je bila mladina odrinjena, niso jih hoteli niti poslušati, ampak so prostore raje dodelili Visoki šoli. Mladi niso strankarsko opredeljeni in mogoče se stranke boljijo, da tem visoko izobraženim fantom ne bo pomembno, katera stranka je katera, ampak bodo razmišljali drugače. Zavzemali se bomo, da se njihov postopek obnovi, saj ne zahtevajo diskoteke, ampak bi radi tam imeli predstavitve in podobno.

Blaž Svetek, Naprej Slovenija

Dokler bodo te podgane - LDS, Združena lista, Desus - vodile Novo mesto, ne bodo mladi dobili svojih prostorov. Absolutno jih podpiramo, saj podpiramo razvoj in svobodo. Mladi nimajo svobode in zato padejo v depresijo, kriminal.

Janez Požar, Demokratična stranka upokojencev Slovenije

Mladina mora dobiti dve stvari: mladinski center in fakulteto.

2. V predvolilni kampanji stranke rade pretiravajo in idealizirajo svoje programe. Kako bi konkretno prepričali mlade, naj volijo RAVNO VAS, ne pa koga drugega? Kaj ste že naredili zanje?

Lidija Jež, LDS

Mislím, da dajemo mladini veliko možnosti, da se uveljavljajo, če bodo le izbrani pravi kandidati.

Tadej Turk, SKD

Pred dvema letoma smo organizirali prvi Vseslovenski mladinski tabor, vsako leto razen letos pa tudi koncert ob Dnevu državnosti, kostonjeve piknike. V povezavi z drugimi občinskimi odbori organiziramo športne prireditve.

Marjana Sraka, SDS

Delamo na preventivi odvisnosti od drog in alkohola. Prizadevamo si za boljši dostop do športnih objektov. Gostišče na Loki je imela mladina vedno zaše, vendar dokler Loka ne bo urejena, bi se koncerti lahko še naprej odvijali v Piceriji. To se lahko zaenkrat dogaja le do 21. ure. Občina bi morala izdati dovoljenje za podaljšanje tega termina, kar je težko, saj je Picerija sredi mesta.

Bojan Mikec, Demokratska stranka Slovenije
Naša stranka še ni sodelovala v prejšnjih mandatih.

Marija Ana Baznik, ZLSD

Mislím, da so glasovali za mladinski klub.

Franci Kek, Lista za Dolenjsko

Upam, da mladih ne bo treba prepričevati, saj je dovolj jasno, kdo v Novem mestu za mlade resnično kaj naredi.

Člani Liste za Dolenjsko smo med ustanovitelji in sedaj dejavnimi člani DNSŠ-ja, ki konkretno rešuje mladinske probleme kot so npr. avtobusni prevozi, rekreacija, knjižica popustov in ugodnosti.

Festival Novo mesto je z Rock Otočcem kot največjim festivalom v Sloveniji že drugič deležen nezamemljive lovorike Naj dogodek leta. S tem smo center tovrstnega dogajanja preselili v naše kraje.

Mala klinika cinizma je bila tista, ki je več let zabavala mlade, jim dajala možnost ustvarjanja in medijsko izpostavljala probleme, ki so se porajali (klubski prostori, Drgančevje, plakatiranje, socialna problematika...) Vedno pa smo čutili, da nam za še odločnejši korak manjkajo naši predstavniki v občinskem svetu. Z Listo za Dolenjsko v občinski svet.

Alojz Muhič, Lista neodvisnih »Iz krajanov za krajane«

Mi nismo stranka, smo neodvisni in smo delali v krajevnih skupnostih. Rezultati našega dela so v krajevnih skupnostih, kjer smo večinoma predsedniki ali bivši predsedniki.

Mi ne obljublamo in politiziramo, ampak želimo, da bi bilo to delo v bodoče uspešnejše in to na vseh področjih. Ker sem na izvenmestni občini, želim našim krajanom zagotoviti normalne življenjske pogoje, poleg tega tudi mladini. Pri nas nimajo ljudje niti pitne vode. Prizadeval si bom tudi za to, da bomo mladino drugače angažirali kot doslej in jim tudi ponudili mesta v organih strank. Absolutno podpiramo DNSŠ. To je že skrajno, da se razprtije nehajo. Prav je, da smo ustanovili fakulteto v Novem mestu, a ne na račun nekoga drugega.

Janez Murn, Murn Janez in skupina volilcev

Skrbimo za podeželsko mladino, organiziramo veselice, izlete in podobno.

Blaž Svetek, Naprej Slovenija

Mednarodni instituciji smo ponudili vilo v Semiču za mlade odvisnike od alkohola in drog, da bi tudi fizično delali. Vendar v treh letih ni bilo nobenega odgovora. Ponujali bomo storitve v frizerskem salonu v NM enkrat tedensko zastorj, kajpakda le za člane strank.

Janez Požar, Demokratična stranka upokojencev v Sloveniji (Desus)

V parlamentu se trudimo tudi za mlade, ne le za starejše, za njihovo zdravstvo, kulturo in tudi njihove pokojnine.

Martina Vrhovnik, SLS; Matjaž Engel, SNS; Zdenka Makarovič, Zeleni Slovenije; Janez Penca, obrtniki in podjetniki

Predstavniki teh list niso bili dosegljivi.

Anton Škerlj, Društvo Novo mesto,
ni želel odgovarjati.

Mojca Rapuš

cd

Novo mesto 1977-1997

V začetku prihodnjega leta bo pri DNS-ju v samozaložbi izšel kompilacijski dvojni CD novomeških glasbenih skupin, na katerem bodo zbrani "najlegendarnejši" komadi, ki so jih uspeli posneti, pa žal v večini primerov ne tudi ovekovečiti na kakšnem izmed trajnejših ali vsaj širšemu krogu dostopnih nosilcev zvoka, naši domači muziki, ki jih še danes lahko srečate v tem ali onem novomeškem lokalu ob vrčku piva, kolikor se niso že poslovili od toyrstnih razvad. Vsekakor zgoščena NOVO MESTO 1977-1997 ne bo revolucija, čeprav ima tudi namen v ustvarjalnem smislu prebuditi naše mlajše generacije in dati priznanje in vzpodbudo glasbenikom in skupinam, ki so s svojim delom in koncertiranjem zaznamovali novomeško sceno zadnjih dvajsetih let. Bolj želi biti antologija, kronologija in album z arhivsko vrednostjo, ki bo sedanjosti in prihodnosti ohranila glasbeno produkcijo novomeškega rokenrola v vseh njegovih različicah in odtenkih ter se poklonila nekemu obdobju, ko posneti skladbo ni bilo tako preprosto, kot se to morda zdi danes.

Seveda so že pred Rudolfovim v Novem mestu obstajale skupine, ki so igrale bodisi džezovsko ali pa popularno, plesno in zabavno glasbo, vendar niso uspeli posneti lastnih skladb, tudi če so jih imele. Tako so že konec petdesetih let muzicirali Dizzy combo, kasneje pa še Mosquitos, Dehors, Črni tulipani, Eons in Sonce. Z nastopom Rudolfovega v sredini sedemdesetih let pa se je očitno začela pisati oziroma bolj igrati modernejša zgodba novomeške glasbene scene, ki je nedvomno že s svojim prvim poglavjem prerasla v enega od pomembnih in najbolj tvornih slovenskih pop-rok-folk centrov, kar potrjujejo in nadgrajujejo tudi danes aktivno delujoči bendi Društvo mrtvih pesnikov, Dan D in Ž'Kovači.

V preteklih dvajsetih letih se je zvrstila cela plejada bolj in manj znanih in priznanih skupin in posameznikov, ki so zaznamovali naše mesto, njegovo okolico in so posegli preko meja Dolenjske, včasih celo preko meja naše ljube Slovenije, na ozemlje bivše skupne domovine Jugoslavije. Če želimo na hitro preleteti vsaj imena in si osvežiti spomin, moramo v začetku osemdesetih omeniti jutujevske navdušence Drevored, pa za njimi Orione, ki so razveseljevali na Otočcu, nato slovenske Duranovce Pandan, skupino Strip, folk in delno že džezi usmerjeno Županovo torto, v ruski melos ovitega Generala Lojzeta, pankovski val z Bacili, Zdenetom Kockarjem in Free 48, potem vpliven odsev kalifornijskega roka z Lost Californians in udarnega bluesa pri God damn blues bandu in Goga bendu ter konec osemdesetih pojav mlajše generacije glasbenikov v gimnazijskih skupinah Peta avenija in Proteus. V devetdesetih letih so nastale med drugimi manj dominantnimi tri glavne skupine, ki predstavljajo hkrati tri različne pristope do glasbe. Kadrovsko in deloma stilno kontinuiteto s prejšnjim desetletjem predstavljajo D' - oziroma Ž'Kovači. Jedro nekdanjega Mercedes benda so bili Nenovomeščani, ki pa so prijetno osvežili dolenjski in slovenski prostor, v današnjem Dnevu D pa gre za spoj te nekdanje svežine in prekaljenih novomeških glasbenikov, ki so igrali po različnih bendih že v osemdesetih. V slovenskem merilu vse bolj priljubljeno Društvo mrtvih pesnikov pa je predstavnik tiste generacije, ki je svojo glasbeno pot nastopila manj obremenjena z novomeško rokovsko tradicijo v začetku devetdesetih let. Ob teh so delovali še studijski Michelangelo, straška Barakuda, Metro ter v zadnjem času tudi Wet Bed in Rok Otočec in njegovi fantje, ob njih pa še mnogi drugi, ki niso posneli avtorskih skladb. Posebej velja omeniti tudi dvanajstčlansko deklško vokalno-instrumentalno skupino Copacabana, ki je uspela navdušiti sicer specifičen, vendar zelo širok krog poslušalcev - od najmlajših do najstarejših.

Veliko število posnetih skladb na trakovih, ki so jih še pred nekaj leti, desetletjem ali dvema - vsekakor v času, ko video in digitalna tehnika vsaj pri nas še nista izpodrinila osemkanalnih analognih snemalnih koluterjev - skupine v živo izvajale na koncertih, tako zamira na pol pozabljeno v radijskih arhivih, od koder jih v eter spusti le še kak sladokusec ali pa nostalgik, ki se mu toži za starimi dobrimi časi. Seveda pred npr. petnajstimi leti vrhunska studijska tehnika navadnim smrtnikom še ni bila dostopna, zato so bendi ustvarjali pač z omejenimi tehničnimi možnostmi. Kvaliteta posnetkov v povprečju zato ni vrhunska v današnjem pomenu besede. Nedvomno pa je vsaj zadovoljiva, posebno vrednost pa imajo skladbe kot dokument časa s svojo sporočilnostjo ali zgolj s temperamentom in čustvenostjo. Zaenkrat je na dvojni CD uvrščenih osemindeset skladb. O teh in o posameznih skupinah pa bo morda govora v kakšni izmed prihodnjih številčk Parka.

Tomaž Koncilija

GREM DOMOV
GORJANSKA BAJKA

ovitek prve male vinilke skupine Rudolfovo, Helidon 1997

Bralcu pričujočega prispevka je, če se njegov avtor ne moti, vzbudila radovednost letnica 1977, ki se pojavlja v naslovu bodočega dvojnega albuma. Nedvomno je vredna takšne pozornosti, saj predstavlja svojevrstno prelomnico v zgodovini novomeške neklasične glasbene kulture, ki je bogata in zanimiva v več ozirih, o čemer bo govora še v nadaljevanju. Tega leta pa se je prvič zgodilo, da je kakšna novomeška skupina posnela in izdala samostojno ploščo, hkrati pa gre v tem primeru po razpoložljivih informacijah tudi za prve studijske avtorske posnetke katerega koli benda iz Novega mesta. Seveda je jasno, da govorimo o skupini Rudolfovo in njihovi mali vinilni plošči Grem domov/Gorjanska bajka, ki je spomladi 1977 izšla pri založbi Helidon.

Potapljaški tečaj

DNS bo konec novembra organiziral uvodni oziroma predstavitveni tečaj v potapljanju. Maja 1999 pa naj bi na Maldivih potekal še pravi tečaj s predhodnim teoretičnim delom. Za vse, ki vas zanima utapljanje in raziskovanje morskega življa: čimprej se pozanimajte na DNS-ju. (v primeru slabega oz. hladnega vremena bomo potop prestavili na toplejše dni)

razpis za oblikovanje grafične podobe zgoščenke "Novo mesto 1977-97"

Društvo novomeških študentov objavlja razpis za oblikovanje tiskanega materiala, ki bo spremljal izid kompilacijskega glasbenega albuma posnetkov novomeških glasbenih skupin (okoli 25 skupin), nastalih med leti 1977 in 1997.

Razpisni pogoji so naslednji:

1. Kandidati, ki se bodo prijavi na razpis, morajo izdelati osnutke za:

- podobo obeh zgoščenk z ovitkom
- knjižno publikacijo, v kateri bodo predstavljene glasbene skupine
- plakat, ki bo spremljal izid zgoščenke

2. Predlog osnutka, ki ga bo izbrala komisija, ki jo določi DNS, ne bo posebej nagrajen, pač pa se bo izbranim avtorjem podpisala pogodba za dokončno oblikovanje posameznih elementov, naštetih v prejšnji točki. Za celoten projekt je predviden honorar v višini 70.000.- SIT.

3. Prednost pri izbiri imajo študentje in dijaki s stalnim bivališčem v Mestni občini Novo mesto.

4. Razpis se zaključí s 15. decembrom 1998. Do tega datuma je potrebno oblikovne osnutke oddati ali poslati na naslov:

Društvo novomeških študentov, Prešernov trg 8, 8000 Novo mesto s pripisom "Za CD-NM".

5. Vse nadaljnje informacije dobite pri, Tomažu Konciliji (341-663) ali na sedežu društva, Marko Kralj (371-790).

POPUSTNIK 1999

Vabilo k sodelovanju

Tudi letos začnemo z zbiranjem popustov za študentski in dijaški popustnik. Da bi bili popusti še boljši kot lani, lahko tudi sam prispevaš popust k zajetnemu svežnju letošnjih. Vse natančnejše informacije ti bo dal vodja projekta na DNS (Roman).

RAZPIS ZA OBLIKOVANJE KNJIŽICE UGODNOSTI IN POPUSTOV 1999

Društvo novomeških študentov objavlja razpis za oblikovanje Knjižice ugodnosti in popustov 1999.

Vsebina in pogoji razpisa so v obliki pisnega gradiva na voljo vsem interesentom na sedežu društva, Prešernov trg 8, Novo mesto. Informacije o razpisu na telefonski številki 068/ 371-790 (Irt Roman).

Rok za oddajo predlaganih rešitev je 4. 12. 1998.

Passo San Pallegirino (Falcade), smučanje

13. 3. 1999 – 20. 3. 1999

Smučarsko središče Tre Vali leži v osrčju Dolomitov. Obsega tri večje centre: Falcade, Passo San Pallegirino in Lusio. Na razpolago je skoraj 100 km urejenih smučišč, ki so med seboj povezana s sodobnimi smučarskimi napravami in oskrbovana s sistemom za umetno zasneževanje. Smučišče je izredno razgibano – primerno tako za zahtevnejše kot tudi za slabše smučarje. Od tega je skupaj 68 km lažjih prog, 22 km zahtevnejših in 8 km težkih prog. Cena je 31. 999,99 SIT za študente, za ostale 35.000,00 SIT, vključuje pa sedemdnevni najem apartmaja, šestdnevno smučarsko vozovnico Tre Valli ter avtobusni prevoz. (prijavite se na Društvo novomeških študentov skupaj s plačilom prvega obroka 10.000,00 SIT)

TIGNES – Francija, prvomajska smuka

Tudi letos oz. drugo leto bomo organizirali prvomajsko smučarijo v Franciji v Tignesu. Letošnji termin je od 24. aprila do 1. maja. Nastanjeni bomo v apartmajih. Cena bo enaka kot lani. (za študente približno 430 DEM, ostali par kovačev več). V ceno je všteti sedemdnevni najem apartmaja, avtobusni prevoz (NM-Tignes-NM), šest dni smučarske karte Super Tignes, športni in zabavni program... Zaradi velikega zanimanja se čimprej prijavite in se za vse ostale informacije pozanimajte na DNS (371-790, vsak delavnik od 11.00-15.00).

Daulaghiri 1998 (Andrej Markovič)

V petek, 20. novembra ob 20. uri, se nam bo v KC Janez Trdina (mala dvorana) predstavil najobetavnejši alpinist leta 1996 Andrej Markovič. Tokrat bo pokazal diapozitive z letošnje odprave v Nepal.

TAJSKA (potopisno predavanje)

V petek, 4. decembra ob 20. uri, bo v KC Janeza Trdina (mala dvorana) o Tajski predaval Igor Goričan.

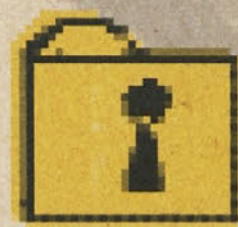

AEROBIKA (dekleta)

Na novomeški Gimnaziji bo aerobika ob sobotah od 18.00 do 19.00, začetek 14. 11. 1998. Dekleta, čimprej se prijavite (da ne bo prepozno) na študentskem servisu DNS!!! Minimalno število prijav je 15. Cena: 2000 SIT (za 25 obiskov).

druš
društvo

serv
študents

novi
vedno sv

m@
kontakt

infor
z veseljo

ponu
servis de

mail
drustvo-

park
novomeš

preg
na vašem

zavarovalnica tilia d.d.
novo mesto

Študijski oddelek

PARK

III 895/1998/1998

200006900, 3

C0B195 c

KNJIZNICA M. JARČA
Študijski oddelek

KNJIZNICA M. JARČA, NOVO MESTO

ISSN 1408-7189

novomeški mladinski časopis

Glavni in odgovorni urednik: Marijan Dovič
Oblikovanje: Jurij Kocuvan
Ilustracije: Janez Vidrih
Naslovnica: Borut Peterlin
Zadnja stran: Drago Vuica
Tehnična sodelavca: Marko Kralj, Mitja Ličen

Ustanovitelj in izdajatelj: DNŠ
Fotoliti: Demm d.o.o.
Tisk: Dolenjska tiskarna
Naklada: 1500 izvodov

Naslov uredništva:
Prešernov trg 8,
8000 Novo mesto
Tel: 068/322-275
e-pošta: park@drustvo-dns.si

Po mnenju ministrstva za kulturo velja za Park
5% davek od prometa proizvodov
(št. 413-229/98, 23. 04. 1998)

Zaželene vse konstruktivne pripombe,
predlogi in prispevki - vsakdo je povabljen k
sodelovanju. Če želiš prejemati Park na dom,
izpolni kupon ali poklič na DNŠ.
PRIDI IN SE ŠPREHODI PO SVOJEM PARKUI!

Poplavimo svet!